

Adres Redakcji i Administracji: **Lwów, ulica Chorażczyzny 1. 31.**
Tel. Redakcji 2-30, 1-78, 15.
Tel. Administracji 73. — —

Cena egzemplarza
20 gr.

Należność pacytowa opłacana ryczałtem.

GAZETA

Dziś **12** stron
wraz z dodatkiem
„Wiadomości Sportowe“.

PORANNA

ILUSTROWANY DZIENNIK INFORMACYJNY WSCHODNICH KRESÓW

Nr. 8367

Lwów, sobota 31 grudnia 1927

Rok XVIII.

Nakładem Spółki Wydawniczej **GRODKI i Spółka.**

Redaktor naczelny: **JERZY KONARSKI.**

Znów sensacyjna afera z bagna wielkowiejskiego. Aresztowanie znanego kupca Immerglücka.

Oceł owocowy i winny, smaczny i zdrowy poleca Firma „Zakopane“ Moor i Stachowicz Lwów, Akademicka 24 — Sapłaty 25.

Peruki francuskie (rococo) i kostjumowe wypożycza Jan Stawiarz, Lwów, pl. Bernardyński 1.

WOJEWODOWIE W WARSZAWIE.

(Telefonem od naszego korespondenta.)

Warszawa, 29 grudnia. (ps) Dziś rano przybył do Warszawy samolotem wojewoda lwowski p. Borkowski, który odbywa konferencje w Min. spraw wewn. Wedle opinji kół politycznych przyjazd wojewody Borkowskiego stoi w związku z organizowaniem bloku polskiego do wyborów na Kresach. Jednocześnie bawią w Warszawie inni wojewodowie kresowi, jak tarnopolski Kwaśniewski i wileński Raczkiewicz.

NOWY ADJUTANT GEN. P. PREZYDENTA RPŁITEJ.

Warszawa 29. grudnia. (Tel. G. P.) Na stanowisku generalnego adjutanta p. Prezydenta Rzplitej projektowana jest zmiana. Mianowicie na miejsce dotychczasowego adjutanta płk. Zahorskiego ma być mianowany obecny dowódca 1 Dyonu artylerji konnej, stacjonującego w Warszawie ppłk. Trzaska-Durski.

WYMIANA WIĘZNIÓW POLITYCZNYCH Z SOWJETAMI.

(Telefonem od naszego korespondenta.)

Warszawa 29. grudnia. (ps.) Wczoraj podpisana została w Warszawie umowa między rządem Rzplitej a ZSSR. w sprawie wymiany więźniów politycznych. Dowiadujemy się, iż wymiana 32 więźniów nastąpi w dniu 3. stycznia w miejscowości pogranicznej Kołosowo. Ze strony Polski wydanych będzie kilkunastu komunistów, ze strony sowieckiej zaś kilkunastu Polaków, aresztowanych za przestępstwa natury politycznej na terenie Rosji sowieckiej.

ZADZUMIONY OKRĘT W PORCIE SZWEDZKIM.

Berlin, 29. grudnia. (Tel. G. P.) Na okręcie Modeni, przybyłym z Buenos Aires do Göteborga w Szwecji, stwierdzono dżumę u szczerów okrętowych. Załogę i 18 robotników poddano kwarantannie. Istnieje obawa przeniesienia dżumy na mieszkańców miasta w razie ucieczki szczerów z okrętu.

ŚLADEM KUBY ROZPRUWACZA.
(Do artykułu na str. 6.)

TRETORN

**KALOSZE
ŚNIEGOWCE
i
OBUWIE SPORTOWE**

HELSINGBORG
TRETORN

PRZY KUPIE NALEŻY ZWRÓCIĆ BACZNA UWAGĘ NA POWYŻSZA
MARKĘ FABRYCZNĄ, ABY UTRZYMAĆ PRAWDZIWY TOWAR „TRETORN“

DELEGACJA NIEMIECKA PRZYBYWA 12. STYCZNIA.

(Telefonem od naszego korespondenta.)

Warszawa, 29. grudnia. (ps) Min. spraw zagran. otrzymało dziś depeszę iż delegacja niemiecka do rokowań handlowych z Polską, która opuściła Polskę na czas ferji świątecznych, powróci do Warszawy w dniu 12. stycznia.

DZIENNIKARZ POLSKI DOPUSZCZONY NA LITWĘ.

(Telefonem od naszego korespondenta.)

Warszawa, 29. grudnia. (ps) Dziś wieczorem udaje się z Warszawy do Kowna genewski korespondent PAT. Wacław Oring, który podczas ostatnich obrad Rady Ligi Narodów w Genewie uzyskał od premiera litewskiego Waldemaraśa pozwolenie wyjazdu na Litwę. Konsul litewski w Berlinie udzielił p. Oringowi wizy na przyjazd do Kowna i na cały teren Litwy z ważnością na dwa tygodnie.

ILE KOSZTUJE ZAŁOŻENIE TELEFONU?

(Telefonem od naszego korespondenta.)

Warszawa 29. grudnia. (ps.) W dzisiejszym numerze Dziennika ustaw ogłoszono rozporządzenie Ministra Poczty i Telegrafów, wedle którego opłata za założenie nowego aparatu telefonicznego na sieci w Warszawie, Lwowie i w Łodzi ustala się do sumy 175 zł. jako opłata jednorazowa.

DAUDET JEDZIE DO RZYMU.

Paryż, 29. grudnia. (Tel. G. P.) Współpracownik „Paris-Midi“ odwiedził w Brukseli Leona Daudela, który oświadczył, iż w najbliższym czasie uda się do Rzymu, gdzie ma zamiar podjąć walkę przeciwko polityce Papieża.

NOWY WIELKI LOT LINDBERGA.

N. Jork 29. grudnia. (Tel. G. P.) Pilotownik Lindbergh zamierza dokonać lotu powrotnego z Guatemali przez Kolumbię, Wenezuelę i Antyle przy ewentualnym lądowaniu w Trinidad.

Ułartym wzorem -- endecja rozbija wspólny front polski w Małopolsce.

ENDECJA ROZWIĄŁA OSTATNIE ZŁUDZENIA CO DO SWEJ LOJALNOŚCI WOBEC INTERESÓW PAŃSTWA. — SEKTA FANATYKÓW, ŁAKNĄCYCH WŁADZY... — A JEDNAK MOŻE I LEPIEJ, ŻE TAKI KOMPAN WYNIOSŁ SIĘ Z BLOKU.

Lwów, 30 grudnia.

Wspominając wczoraj o trudnościach w realizacji bloku państwowego w Małopolsce Wschodniej, celowo omówiliśmy to zagadnienie tylko pobieżnie, z akcentem optymizmu. Sądziliśmy bowiem, że zadaniem prasy w takiej chwili jest nie wynajdywać przeszkody, lecz je usuwać i niwelować. Dlatego też nie chcieliśmy zabierać głosu w kwestji już od pierwszej chwili na niekorzyść przesądzonej, którą był udział w bloku Związku Lud. Narodowego.

Można się było bowiem mimo wszystko ludzi, że te same względy, które skłoniły inne stronnictwa polskie do szukania porozumienia, zdołają wpłynąć i na liderów narodowej demokracji. Złudzeń tych nie wolno było przedwcześnie rozwiewać, choćby przeciwy wszystkim, co doład o nar. demokracji nauczono nas sądzić.

Dzisiaj, gdy secesja tego stronnictwa stała się faktem niewątpliwie ostatecznym, trzeba stwierdzić, że nie stało się nic nieoczekiwanego, ani też nic przykrego.

Żądając od Zw. Lud. Narodowego współpracy z blokiem o zabarwieniu filorządowym, żądano rzeczy niemożliwej. Każde inne stronnictwo, nie wyłączając od początku luzem idącej P. P. S., potrafiłoby się zdobyć na wysiłek zawieszenia opozycyjnej walki z rządem w chwili, gdy interes państwowy tego wymaga, ale nigdy Związek Ludowy Narodowy. Partja ta zasadniczo różni się od innych stronnictw tem, że jest w gruncie rzeczy sektą. Sektą, którą rządzi fanatyzm, a któż z fanatykiem zdoła zawrzeć kompromis? Sektą, której ewangelją jest pragnienie władzy i tem samym zwalczanie każdej władzy, spoczywającej w innych rękach. I wreszcie sektą, której jedyną treścią jest walka z rządem obecnym, jako wyzwolonym z pod jej wpływów.

Zapytujemy: co zostałoby z narodowej demokracji, gdyby zrezygnowała ze swej opozycji? **Obóz ten straciłby rację bytu.** Wszystko inne, zawarte w jego programie, istnieje już gdzieś indziej, często reprezentowane lepiej, uczciwiej, skuteczniej. **Monopolem i całą siłą stronnictwa jest walka, wydana twórcy majowego przewrotu i jego ideowej grupie.**

Dlatego łączenie tych ludzi z blokiem rządowym byłoby **łączeniem wody z ogniem.**

Możnaby się oburzać, że rozbijając front polski na kresach nar. demokracja działała na szkodę interesów państwowych. Zarzut taki byłby uzasadniony, ale oburzenie byłoby spóźnione. To, co nar. demokracja czyni dzisiaj, **to samo czyniła stale, często — w sposób jeszcze jaskrawszy** „Interes państwa” pojmowany jest w tych kołach zupełnie specjalnie i do tego mieliśmy czas przyzwyczaić się. Prowadząc w prasie zagranicznej

kampanję oszczerczą przeciw b. Naczelnikowi Państwa, prowadząc w roku 1920 agitację w wojsku przeciw Naczelnemu Wodzowi, **dopuszczali się ci ludzie ohydnych sabotażu interesów narodowych i państw.** Dlaczegożby dzisiaj ulec mieli nagle hasłu wewnętrznej dyscypliny? Byłoby to niekonsekwentne, a dogmat każdej sekty musi być utrzymany kosztem choćby zagłady państw i narodów.

Możnaby jeszcze zauważyć, że skoro kamieniem obrazy miał być rządowy charakter bloku, należało w in-

teresie sprawy usunąć z niego wszystko, co mówi o takim lub innym stosunku do rządu, a pozostawić tylko za barwienie państwowe. W ten sposób — powiadają niektórzy — można było zapewnić sobie współpracę narodowej demokracji, która zasadniczo gotowa była szukać porozumienia z wszystkimi stronnictwami, ale „na gruncie bezpartyjnym”. Wątpliwości te — naszym zdaniem — dowodzą **dużej niezajomości stosunków.**

Przedewszystkiem dyskretnie przemilczanie przez blok stosunku do rządu.

Pan Korfanty twarzą własną partię.

NIE ZRAZIŁ SIĘ POTĘPIENIEM PRZEZ SĄD MARSZAŁKOWSKI.

Warszawa 29. grudnia. (ps.) Donoszą do Warszawy z Katowic, iż b. poseł Wojciech Korfanty, usunięty na ostatnim posiedzeniu zarządu głównego stronnictwa Ch. D. zarówno z władzy partji, jak i samej organizacji partyjnej **pracuje gorączkowo nad utworzeniem zupełnie niezależnej od centrali warszawskiej partji Ch. D. na Górnym Śląsku.** Przy akcji wyborczej nie ma zamiaru p. Korfanty liczyć się z dyrektywami zarządu

warszawskiego i wystąpił na własną rękę z listą wyborczą złożoną ze swych zwolenników, którzy zamknęli oczy na ostateczny wyrok Sądu marszałkowskiego, dyskwalifikujący p. Korfante go zarówno jako posła, jak też jako publicystę i jako obywatela polskiego, korzystającego z subsydjów przemysłu niemieckiego dla wydawanej przez siebie prasy, zresztą skrajnie nacjonalistycznej.

Przesunięcie terminu egzaminów nauczycielskich do końca czerwca 1932 r.

Warszawa 29. grudnia. (ps.) Dziś w Dzienniku ustaw ukazało się rozporządzenie Ministra W. R. i O. P., które przesunęło termin ostateczny odbycia egzaminów państwowych na nauczycieli szkół średnich, wyznaczony poprzednio na

koniec czerwca 1928 r. Termin ten przesunięty zostaje o 4 lata, tj. do końca czerwca 1932 r. Zarządzenie to powitają wielkie rzesze nauczycielstwa z prawdziwym zadowoleniem.

Dyplomaci w Warszawie ofiarą żakowskiego żartu.

NIEZNANY „DOWCIPNIS” ZMISTYFIKOWAŁ ICH PRZEZ TELEFON.

(Telefonem od naszego korespondenta).

Warszawa, 29 grudnia. (ps) W dzień wigilijny w Warszawie około godz. 9 rano nieznanymi osobniczy zawiadomili telefonicznie wszystkie poselstwa państw obcych, jakoby w imieniu wicepremiera Bartla, iż ten prosi osobiście wszystkich posłów i ambasadorów o przybycie możliwie natychmiast do Prezydium Rady Min. na wielkiej doniosłości naradę. Cały szereg dyplomatów wybrał się do Pre-

zydium Rady Min., gdzie ku wielkiemu zdziwieniu usłyszano, że p. wicepremiera wcale niema i nikt na konferencję ich nie wzywał. Zawiedzeni dyplomaci żalili się w tej sprawie w protokole dyplomatycznym Min. spraw zagran., gdzie im oświadczone, że to chyba młodzież szkolna używająca wakacji świątecznych zabawia się w tak niemądry sposób.

Adolf Nyiry

em. dyrektor i naczelnik Dm. rach. b. Kraj. Dyrekcji Skarbu we Lwowie.
zmarł zaopatrzony św. Sakramentami, dnia 28-go grudnia 1927 roku,
pr. eżywszy lat 76.

W smutku pogrążona żona z rodziną, zaprasza krewnych, Przyjaciół i Znajomych na obrzęd pogrzebowy, który odbędzie się w piątek, dnia 30-go grudnia 1927 r., o godzinie 3-iej popoł. z domu żałoby przy ul. Krasiańskiego l. 22, na cmentarz Łyczakowski do grobowca rodzinnego

Osobne zawiadomienia rozsyłane nie będą.

WYROBY KOSMETYCZNE

SŁYNNY FIRMY

ELIZABETH ARDEN

poleca wyłączny zastępca

A LA VILLE DE PARIS

GABRYEL STARK

LWÓW, PL. MARJACKI 11.

du byłoby powtórzeniem owych kruchych koalicji sejmowych, które usuwając z dyskusji wszelkie „tematy drażliwe”, w niedługim czasie rozpadały się i to właśnie w zetknięciu z owymi „tematami”, które można wyłączyć z deklaracji programowej, ale nie można ich oddzielić od życia. Powtóre — **blok nie mógł przemilczeć stosunku do rządu, nie mógł tu zachować neutralności, bo takiej neutralności niema dziś w polityce polskiej.**

Tak się złożyło, że w Polsce trzeba iść z rządem Marszałka Piłsudskiego, albo przeciw rządowi. Dlatego, a nie przez jakiś zbieg okoliczności alternatywa ta stała się osią życia we wnętrznego wszystkich stronnictw. Programy społeczne i klasowe, ambicje osobiste, takie czy inne poglądy na sprawy publiczne ustępują na zupełnie daleki plan wobec problemu: z rządem, czy przeciw rządowi. Stąd biorą się wszystkie w ostatnich czasach rozłamy i fuzje, **na tej płaszczyźnie dokonały się wszelkie zmiany w taktyce stronnictw, nawet w ideologii.**

Narodowa demokracja chciała, aby blok wyborczy Wschodniej Małopolski stanął **jedynie bierny wśród powszechnego prądu** dlatego, że jedna grupa nie może rządu ścierpieć. I to żądanie było za daleko posunięte. Blok, któryby **nie wypowiedział się w rzeczy najważniejszej, byłby z góry instytucją martwą.** Mogłoby ze swego programu bez szkody wykreślić także wszystkie inne.

I wreszcie — któż zagwarantuje, że osiągnąwszy spełnienie swych „ideowych” żądań Związek Ludowy Narodowy pozostałby już wierny blokowi? Ustępstwo byłoby tylko **po-czątkiem wymuszeń** — co do ilości mandatów, bo apetyty tego stronnictwa są nienasycone, co do poddania się bloku dalszej komendzie jego, bo **obóz ten przywykł rozkazywać i łaskę swej współpracy sprzedawać za bardzo wysoką cenę.** Przekonały się o tem na własnej skórze stronnictwa dawnej „osemki”. Związek Ludowy Narodowy w bloku byłby stale czynikiem rozsadzającym, ogniskiem fermentu, **źródłem największych trudności — aż do chwili rozbicia.**

Dlatego dobrze się stało, że ten lichy kompan raczył dość wcześnie wystąpić z szeregu. Jak zaś on wyjdzie na tem zdjęciu maski — o to niech kłopotuje się on i jego dyrygenci

Japonia żąda bardzo doniosłych ustępstw za cenę zawarcia sojuszu z Sowjetami.

(Telefonemat własny „Gazety Porannej”).

Pogranicze sow., 29. grudnia.

Przed kilku dniami zamotowaliśmy wiadomość z Moskwy o oczekiwaniem tam zawarcia polityczno-gospodarczego sojuszu sowjecko-japońskiego, z udziałem Niemiec i Chin. Jak obecnie donoszą z Moskwy, Japonia w związku z projektem tego sojuszu wysunęła szereg żądań, których przyjęcie oznaczałoby oddanie Mandżurji i Mongolji wewnętrznej w całkowite posiadanie Japonji.

Rząd tokijski w pierwszym rzędzie domaga się udzielenia mu prawa eksploatacji wszystkich bogactw leśnych i mineralnych na terenie tych krajów, prawa wolnej kolonizacji rolnej i przemysłowej, prawa nabywania ziem i innych nieruchomości bez ograniczeń, zaprowadzenia własnego (japońskiego) szkolnictwa, prawa organizacji japońskiej policji itd. Ponadto Japonia wysuwa żądania, aby armja chińska, rozmieszczona na obszarze Mandżurji i Mongolji była zorganizowana wyłącznie przez instruktorów i doradców japońskich.

W Moskwie zwrócić sobie sprawę, iż aproba tych warunków oznaczałaby całkowitą likwidację wpływów sowjeckich na Dalekim Wschodzie wogóle, a w Mandżurji w szczególności. Licząc się jednak z doniosłością pro-

jektowanego sojuszu właśnie w obecnej sytuacji międzynarodowej, grożącej Sowjetom zupełną izolacją, koła moskiewskie wyrażają gotowość do

największych ustępstw na rzecz Japonii, aby tylko doprowadzić rozpoczęte pertraktacje w sprawie sojuszu do pomyslnego końca.

Zaliczki na pensje będą nadal udzielane.

PRZERWA BYŁA CZASOWA W ZWIĄZKU Z PLANEM STABILIZACYJNYM.

Warszawa, 29. grudnia. (Tel. G. P.). Wobec pojawienia się nieścisłej wiadomości, jakoby zaliczki na uposażenia funkcjonariuszy państwowych nie były udzielane, Min. skarbu komunikuje, iż wiadomość ta nie odpowiada prawdzie. W rzeczywistości udzielanie zaliczek było wstrzymane chwilowo tylko wobec konieczności zmiany dotychczasowych zasad ich wypłaty.

Z uwagi bowiem na postanowienia planu stabilizacyjnego rządu, musiał być zaniechany dawny system wypłaty z sum obrotowych. Nowe zasady wypłaty zostały już opracowane i kredyty budżetowe potrzebne na ten cel uruchomione, wobec czego udzielanie zaliczek na uposażenia odbywa się w dalszym ciągu w poprzednich rozmiarach.

Bliska stabilizacja franka francuskiego.

FRANCJA GROMADZI ZAPASY ZŁOTA, WARTOŚCI 6 I PÓŁ MILJARDÓW FR.

Paryż, 29. grudnia. (Tel. G. P.). „Echo de Paris” donosi, że z N. Jorku odplynął okręt wiozący 10 milionów dolarów w złocie dla Banku Francuskiego. Bank ten w ciągu roku nabył znaczną ilość złota, które zdeponował w Banc of England i Federal Reserve-Bank. Skoro odbierze złożoną

skarbowi angielskiemu tytułem zastawu sumę 1400 milionów franków, ogólne jego rezerwy w kruszcu i waletkach wynosić będą 6 i pół miliardów franków. W ten sposób zbliza się moment, w którym stanie się możliwe przeprowadzenie sanacji walutowej i stabilizacji franka francuskiego.

Udaremnienie nowej rewolucji w Portugalji.

MASOWE ARESZTOWANIA WYŻSZYCH OFICERÓW

Madryt, 29. grudnia. (Tel. G. P.). Nadeszły tu z Lizbony wiadomości o odkryciu przygotowań do nowego zamachu na rząd. Aresztowano znaczną liczbę oficerów marynarki i wielu wyższych wojsko-

wych. Przywódca spisku, były poseł portugalski w Londynie, został z zarządzenia władz bez rozprawy sądowej zesłany na jedną z wysp Azorskich.

Zamordowanie wicekonsula włoskiego w Odessie.

BANDYCI ODARLI GO Z ODZIEŻY I POWYRYWALI MU ZŁOTE ZĘBY.

Moskwa, 29. grudnia. (Tel. G. P.). Donoszą z Odessy, iż został tam zamordowany przez bandytów wicekonsul włoski Cosio. Trupa jego znaleziono na jednej z małych uliczek, oddalonych od centrum miasta. Cosio zniknął poprzedniego dnia: wyszedł on z konsulatu popołudniu i więcej nie powrócił. Bandyci zdjęli z zamordowanego

wierzchnie ubranie i powyrywali mu złote korony z zębów. Przedstawiciele władz oraz konsul włoski w Odessie dowiedziawszy się o wypadku, udali się natychmiast na miejsce, gdzie znaleziono zamordowanego. Władze podjęły energiczne kroki w celu wykrycia sprawców mordu. Cosio miał lat 75. był kawalerem i wiódł życie samotne.

Szwajcaria niechce sowjeckiego „obserwatora”.

DOPUŚCI NATOMIAST KORESPONDENTA „TASS”, ALE POD ŚCISŁĄ KONTROLĄ.

(Telefonemat własny „Gaz. Por.”)

Pogranicze sow., 28. grudnia. Z Moskwy donoszą: Oburzenie w tutejszych kołach rządowych wywołała wiadomość z Genewy, wedle której rząd szwajcarski odrzucił propozycję Sowjetów w sprawie

ustalenia w Genewie stałego oficjalnego obserwatora sowjeckiego przy Lidze Narodów.

Rząd szwajcarski uzasadnia swe negatywne stanowisko wobec propozycji Sowjetów obawą, aby

SNIEGOWCE I KALOSZE
Tretorn
NAJLEPSZY WYRÓB

Gabryel Stark

Lwów, pl. Mariacki II.

PIERWSZENSTWO DLA OFICERÓW PRZY OBSADZANIU POSAD.

Warszawa, 29. grudnia. (Tel. G. P.) W „D. U. R.” ogłoszono rozporządzenie Rady Ministrów z 5-go grudnia 1927, w myśl którego władze, urzędy państwowe i samorządowe, przedsiębiorstwa państwowe i samorządowe oraz przez państwo subwencjonowane, przyjmować będą na służbę, przy jednakowych kwalifikacjach, przede wszystkim kandydatów z pośród oficerów zawodowych, przeniesionych do rezerwy lub w stan spoczynku.

SZEREG WSI W ANGLJI ODCIĘTYCH OD ŚWIATA.

Aeroplany dowożą żywność.

Londyn, 29. grudnia. (Tel. G. P.) Szereg miejscowości na południu Anglii odcięty jest w dalszym ciągu od reszty kraju przez śniegi. Ruch parowców pomiędzy Doovrem i Calais nie mógł być jeszcze dzisiaj podjęty, gdyż na kanale La Manche szaleje nadal burza.

Londyn, 29. grudnia. (Tel. G. P.) Dziś władze użyły aeroplanów dla dostarczenia żywności do miasta Westerham i szeregu sąsiednich wiosek w hrabstwie Kent, których mieszkańcy byli przez zaspę śnieżną odcięci od świata. Ponieważ aeroplany nie mogły wylądować na głębokim śniegu, przeto żywność umieszczono we workach, które spuszczano na ziemię przy pomocy spadochronów.

Londyn 29. grudnia. (Tel. G. P.) Dziś w czwartym dniu nieprzerwanej burzy wzmożł się wicher i nastąpiły gwałtowne opady śnieżne.

Wczoraj musiano rozbijać tankami wały śnieżne, aby przywrócić komunikację autobusową między Salisbury a polygonem wojskowym w Tidworth, które od świat odcięte jest od świata.

biura „obserwatora” nie zamieniły się w ognisko przewrotowej propagandy komunistycznej na terenie Szwajcarii. Natomiast Rada Związkowa zgodziła się na przyjazd do Genewy stałego korespondenta urzędowej agencji sowjeckiej („Tass”) pod warunkiem dostarczenia mu całego materiału informacyjnego o działalności Ligi Narodów przez odnośne biura, czyli bez prawa zbierania materiału przez korespondenta sowjeckiego na własną rękę.

O ile Sowjety zgodzą się na ten bądźco bądź w stosunkach międzynarodowych niespotykany dotychczas warunek, Rada Związkowa udzieli korespondentowi „Tassa” wizę na wjazd do Szwajcarii.

ZYD. BLOK NARODOWY W ŁODZI.

Łódź 29. grudnia. (Tel. G. P.) Odbły się tu narady żyd. stronnictw politycznych i organizacji gospodarczych w sprawie utworzenia bloku na okres wyborczy. Postanowiono powołać w Łodzi żydowski blok narodowy, który niewątpliwie zwrócony będzie przeciwko blokowi mniejszości narodowych. Akces do bloku zgłosiły już: „Aguda”, Zrzeszenie kupieckie, oraz żydowska partja ludowa.

OLBRZYMI BUDŻET NIEMIEC. REICHSWEHRY.

Berlin, 29. grudnia. (Tel. G. P.) „Vorwärts” występuje ostro przeciw przedłożonemu przez ministra Gesslera budżetowi Reichswehry na rok 1928 stwierdzając, że doszedł on do niebywałej dotychczas sumy 493 milionów marek.

DWA TRUPY W PORCIE GDAŃSKIM.

Gdańsk 29. grudnia. (Tel. G. P.) W porcie gdańskim podczas biesiady i piątyk świętecznej na statku szwedzkim, wynikła z marynarzami bójka, w czasie której rzucono do wody marynarza Kostamo, oraz lotewskiego marynarza Truszynskiego. Obaj utonęli i dotąd zwłok ich nie wydobyto.

TRZĘSIENIE ZIEMI.

N. Jork 29. grudnia. (Tel. G. P.) „United Press.” Sejsmografy zanotowały silne trzęsienie ziemi w odległości 4600 mil na południowy zachód. Trzęsienie ziemi rozpoczęło się o godzinie 1.50 i trwało z niezmniejszoną siłą do 2.15.

Medjolan 29. grudnia. (Tel. G. P.) Miejscowa stacja sejsmograficzna zanotowała trzęsienie ziemi w odległości 8500 km.

Co piszą inni?

Krzyknął: „Nie pozwalam” i oddalił się w kierunku ul. Zimorowicza...

DZWONY ŚW. JURA UDERZYĆ MOGĄ W RADOSNE „TE DEUM”. — SKUTKI ROZBICIA POROZUMIENIA STRONNICTW POLSKICH PRZEZ NARODOWĄ DEMOKRACJĘ. — OŚWIADCZENIE DRA OPIEŃSKIEGO. — NIECHAJ BĘDZIE USTALONA ODPOWIEDZIALNOŚĆ.

Lwów, 30. grudnia.

(stn.) Przerazenie i panika, jakie zapanowały wśród irredentystów ukraińskich na wiadomość o możliwości konsolidacji społeczeństwa polskiego w Wschodniej Małopolsce — straciły swą podstawę. Undowcy nie kryli twórcy przed następstwami jedno litego frontu wyborczego wszystkich ugrupowań polskich. „Dilo” śledziło bacznie przebieg konferencji wstępnych na ul. Czarnockiego. Ogarnięte lękiem uderzało nerwowo na alarm.

Cały ten strach okazał się jednak przedwczesny. Dziś dzwony św. Jura uderzyć mogą w radosne „Te Deum”. Ludność polska pójdzie do urny rozbita. Zmaruwałe całe wysiłki na wzajemną walkę. A gdy zbliży się dzień 4. marca, gdy nadejdzie chwila oddania karty głosowania — wyborca polski rachnie na wszystko ręką. Poczłaremnie czas trwać w ogniku. poco głosować, kiedy i tak pożytku z tego nie będzie! W rezultacie trzy województwa południowo-wschodnie, najbardziej zagrożone narodowo, zostaną prawdopodobnie bez reprezentacji w przyszłym Sejmie.

Ze echo tych zdarzeń znajdzie wówczas swój refleks na terenie międzynarodowym, nie ulega chyba wątpliwości. Tę część zadania weźmą na swe barki panowie z berlińskiej Wilhelmstrasse i moskiewskiego Kremła, tak pilnie śledzący wszystko, co się dzieje na rubieżach Rzplitej.

Pesymizm nasz nie jest przesadny. Znajduje pełne uzasadnienie w przebiegu trzeciej z rzędu konferencji przedstawicieli stronnictw u p. Wojewody lwowskiego. Rokowania, które miały doprowadzić do stworzenia zwartego frontu polskiego rozbiła Narodowa Demokracja. Mętne oświadczenie p. dra Opińskiego zarzutu tego nie tylko nie osłabia, ale w całej pełni go potwierdza. Przekona się o tem Czytelnik, gdy zapozna się z deklaracją ZLN., którą umyślnie przytaczamy dosłownie:

„Związek Ludowo Narodowy stoi zasadniczo na stanowisku, że obowiązkiem jest wszystkich stronnictw polskich zaniechać walki wyborczej wszędzie na Kresach, gdzie Państwo i Naród polski jest zagrożone przez żywioły wroga i że obowiązkiem jest Rządu polskiego w ogólnym interesie państwowym i narodowym popierać solidarną akcję narodową. Wychoząc z takiego założenia, Związek Ludowo Narodowy od chwili rozpisania wyborów do Sejmu i Senatu podjął akcję celem skonsolidowania w pierwszym rzędzie wszystkich stronnictw polskich, stojących na gruncie narodowym i katolickim i po piera(?) analogiczne dążenia z jakiegokolwiek strony pochodzący, tembardziej, że usiłowania te zosły się z podstawowymi postulatami listu pasterskiego Episkopatu polskiego, który głosem i wdzięcznym echem odbił się w całym katolickim społeczeństwie polskim. Z tych powodów byliśmy gotowi przyłączyć się także do akcji popieranej przez pana wojewodę lwowskiego w tym przypuszczeniu, że idea narodo-państwową odniesie ostateczne zwycięstwo w ogólnym zespole także tych stronnictw i ugrupowań, które dotychczas nie stały razem z nami w jednym obozie w obronie polskiego posiadania i siły narodowej polskiej na Kresach. Wobec odzucenia wniosków, zmierzających do ustalenia bezpar-

tyjnego charakteru wspólnego komitetu wyborczego i wobec tego, że pan wojewoda i ugrupowania Rząd popierające, pierwotną ideę wspólnego frontu polskiego wypaczyli, chcąc wspólną akcję stronnictw polskich obrócić na korzyść Rządu i rządowej listy państwowej, Związek Ludowo Narodowy stwierdza z ubolewaniem, że nie może porzucić zasadniczego swego stanowiska i nie może przyłączyć się do akcji tego rodzaju, a to tembardziej, że nie zgadza się na dotychczasową politykę dzisiejszego Rządu w południowo-wschodnich województwach Małopolski i na Kresach, ani na jego metody rządzenia.

Natomiast nie ustaniemy w usiłowaniach wytworzenia konsolidacji wszystkich stronnictw narodowych w jednym komitecie wyborczym pod hasłem obrony polskości i polskiego stanu posiadania na Kresach.”

Ktokolwiek w Polsce ludził się dotąd, że przywódcy narodo-demokratyczni potrafią się zdobyć na ustę-

stwo, okazały się skłonność do złożenia ofiary na ołtarzu Państwa kosztem własnego podwórka partyjnego — doznał jaskrawego rozczarowania. Odczytana w sali konferencyjnej Województwa rezolucja usunąć musi wątpliwości najbardziej zaślepionych. Interes narodowy wymaga solidarnego wystąpienia żywołu polskiego. Ale cóż, kiedy dr. Opiński krzyknął: „Nie pozwalam”. Po tym okrzyku nie potrzebował nawet czekać na Pragę. Zupełnie spokojnie skierował swe kroki w stronę ul. Zimorowicza.

Oslabienie frontu na zagrożonym odcinku nie może być inaczej nazwane jak tylko dezercją. Tego haniebnego faktu nie złagodzi żadna frazeologia. Rzeczy muszą być nazwane po właściwym imieniu. A także ustalona odpowiedzialność.

Mussolini nie jest przeciwnikiem projektu porozumienia z Francją.

GŁOSY PRASY WŁOSKIEJ PRZESADNIE OKREŚLAJĄ POSTULATY RZĄDU.

Paryż, 29. grudnia. (Tel. G. P.) Radjo. „Petit Parisien” zauważa, że jeżeli postulaty włoskie ogłoszone przez „Giornale d'Italia” i „Tribune” są odzwierciedleniem stanowiska rządu włoskiego, to szanse osiągnięcia porozumienia są niezmiernie słabe. Jednakowoż dowiaduje się dziennik od pewnej miarodajnej osobistości, która

właśnie powróciła z Rzymu, że Mussolini nigdy nie sforsował takiego programu, jaki jest przedstawiony w wymienionych dziennikach włoskich. Szef rządu włoskiego uznaje międzynarodowy charakter zagadnienia Tanageru, mandatów kolonialnych, Bałkanów i wschodniej części morza Śródziemnego.

Zakończenie zjazdu rabinów małopolskich.

REZOLUCJA W SPRAWIE SPOCZYNEKU NIEDZIELNEGO LUDNOŚCI ŻYDOWSKIEJ. — ORGANIZACJA RABINÓW W MAŁOPOLSCE. — WYBÓR ZARZĄDU ZWIĄZKU.

Lwów, 30 grudnia.

(g) Wczoraj obrady Zjazdu rabinów małopolskich zostały przeniezione do wielkiej sali posesymowej w gmachu Skarbka, gdzie też toczyły się przy niesłabnącem zainteresowaniu.

Plenarne posiedzenie rozpoczęło się dopiero o godz. 1-szej, pod przewodnictwem rabina Kremnitzera z Krakowa. Dr. Rappaport (ze Lwowa) odczytał rezolucję w sprawie spoczynku niedzielnego, obowiązującego ludność żydowską.

Postanowiono wysłać odpowiednią depezę do Rządu, (której treść zatwierdzono na wieczornym posiedzeniu zjazdu).

W dalszym ciągu rabin Babad z Tarnopola w dłuższym przemówieniu uzasadniał potrzebę założenia ogólnej organizacji rabinów małopolskich.

Zadaniem ma być utrzymanie autorytetu i powagi duszpasterzy żydowskich, jakoteż obrona potrzeb w ary i tradycji wśród mas żydowskiej. Rabin Babad wezwał wszystkich obecnych do przystąpienia do Związku, którego ustawa i plan działalności już zostały opracowane. Zebrani rabini entuzjastycznie przyjęli apel p. Raba-

ła i masowo zgłosili swój akces do Związku.

W obradach popoł. przew. rabin Korunitzer zaznaczył, iż wszystkie sprawy religijne zostały uchwalone. Pozem na zakończenie imieniem zjazdu wyraził podziękowanie reprezentantom rządu za okazaną życzliwość i zrozumienie dla żydowskich potrzeb religijnych i wniósł okrzyk na cześć Prezydenta Rzplitej i Marsz. Piłsudskiego.

Przed zakończeniem zjazdu ukonstytuowały się władze założonego związku rabinów i wybrano zarząd związku w składzie 18 osób i 9 zastępców.

UTONEŁO 80 INDIAN.

Buenos Aires, 29. grudnia. (Tel. G. P.) Donoszą tu z Santjago o strasznym wypadku na rzece Cautin w Chile. Statek przewożący Indian, natrafił na gwałtowne wiry, wskutek zlamania steru został wpędzony na przybrzeżne skały i uległ zupełnemu rozbitciu, przy czem 80 Indian, w tem wiele kobiet i dzieci poszło na dno.

WALDEMARAS POKPIŁ SPRAWĘ.

Dopiero teraz zdają sobie z tego sprawę.

Berlin, 29 grudnia. (Tel. G. P.) Prasa berlińska donosi z Kowna, że po owacyjnych przyjęciach Waldemarasa, na łamach dzienników rozpoczyna się obecnie coraz ostrzejsza kampanja przeciw niemu. Do dzienników ludowo-socjalistycznych i klerykalnych przyłączyła się obecnie prasa partji chłopskiej, a nawet organ chrz. robotników.

Wszystkie te dzienniki stwierdzają, że wynik rokowań genewskich jest właściwie kapitulacją na całej linii przed Marszałkiem Piłsudskim.

RZĄD LITEWSKI KONFISKUJE MIENIE EMIGRANTÓW.

Wiedeń, 29 grudnia. (Tel. G. P.) Z Kowna donoszą, że rząd litewski postanowił skonfiskować na rzecz państwa ruchomy i nieruchomy majątek emigrantów litewskich.

Sprawa p. Andrzeja Witos.

Lwów, 30. grudnia.

Otrzymujemy następujące pismo z prośbą o umieszczenie:

„W związku z notatką „Gazety Porannej” z daty 17. grudnia 1927 r. Nr. 8.355 powiadaniająca, że Sąd partyjny miał potępić postępowanie p. b. posła Andrzeja Witos, Prezydum Zarz. Okr. P. S. L. „Piast” na Małopolskę Wschodnią stwierdza, że Sąd partyjny, któremu powierzone zostały do rozpatrzenia zarzuty uczynione p. b. posłowi Andrzejowi Witosowi — dotychczas ich nie rozpatrzył, a prze to żadnego wyroku potępiającego wydać nie mógł. Zarząd Okręgowy P. S. L. „Piast” na Małopolskę Wschodnią we Lwowie. Prezes W. Ostrowski. Sekretarz Zagórski w. z.

Pożar w młynie na Zn esieniu.

Lwów, 30. grudnia.

(—) Wczoraj popoł. w młynie Filipa Singera na Zn esieniu, dzierżawionym przez Aleksandrę Kandlis, wybuchł pożar, który mógłby przybrać wielkie rozmiary i zniszczyć cały młyn. Oto przy podpalaniu w piecu skutkiem wadliwej budowy komina zajęła się belka, a powstały ogień objął cały sufit. Zaalarmowana straż pożarna przybyła szybko pod kierownictwem insp. Gnankowskiego i zdolała ogień zlokalizować, ratując młyn od zagłady.

Stolarz zabł się, spadłszy z ganku.

Lwów, 30. grudnia.

(—) Wczoraj późnym wieczorem w rzeczywistości w Rynku pod l. 8, zdarzył się wypadek, zakończony tragiczną śmiercią ojca rodziny. Około godz. 9.40 powracał do domu, prawdopodobnie w stanie podniecenia alkoholowego, zamieszkały tam na II piętrze 40-letni stolarz, Michał Kowalczyk. Idąc przez ganek, przechylił się jakos tak nieszczęśliwie przez barjerę, że zleciał na bruk i poniósł śmierć na miejscu. Władze policyjne wszczęły dochodzenie celem ustalenia przyczyny tego nieszczęśliwego upadku. Nie jest też wykluczone, że upadek ten mógł nastąpić skutkiem poślizgnięcia się, lub też z innej przyczyny. Zmarły osierocił żonę i dzieci.

Znów sensacyjna afery z bagna wie komiejskiego.

Znany kupiec Immerglück aresztowany za stręczenie do nierządu.

HISTORIA KRAKOWSKIEGO EKS-FRYZJERA. — PRZEZ MAŁŻEŃSTWO Z ZAMOŻNĄ WŁAŚCI-
CIELKĄ SKLEPU WYKIEROWAŁ SIĘ NA KUPCA. — HULASZCZE ŻYCIE I ROZWÓD. — MIESZ-
KANIE IMMERGLUECKA MIEJSCEM ORGJI BOGATYCH NAFCIARZY. — KUPCOWA SEPARATKA
Z KRAKOWA OFIARĄ PRÓŻNIAKA, POTRZEBUJĄCEGO PIENIĘDZY. — WEKSŁOWA TRANSAK-
CJA W SKLEPIE FUTER. — POSZUKIWANĄ DAMĘ ZNAJDUJĄ W HOTELU. — RYCERSKI „KLI-
JENT” SPIESZY Z POMOCĄ.

Lwów, 30 grudnia.

(—) Wczoraj policja lwowska ujawniła afery, której bohaterem jest znany na lwowskim bruku ongiś poważny kupiec Henryk Immerglück. Pan ten jeszcze przed dwoma laty uchodził we Lwowie za solidnego czlowieka i dzięki stosunkom wyrobionym mu przez żonę p. Malwinę Immerglück I. voto Rosenman, właścicielkę składu gramofonów i sklepu sportowego przy ul. Jagiellońskiej, miał duży kredyt i cieszył się poważaniem. Immerglück był przed wojną biednym fryzjerem, a gdy w czasie wojny poznał w Krakowie p. Rosenman, w tym czasie już wdowę, zamożną właścicielkę sklepu, celem poprawienia sobie bytu ożenił się. Przez kilka lat żył ucieiwie i solidnie, aż dopiero przed dwoma laty, mając pełne zaufanie żony i dużo pieniędzy,

począł hulać,

marnotrawić majątek żony na grze w karty i na szerokich zabawach z kobietami z półświatka. Żona zrazu znosiła to cierpliwie, ale kiedy widziała, że mąż jej może ją doprowadzić do krańcowej ruiny, postanowiła z nim wziąć rozwód. Razu pewnego po większej awanturze pozbyła go się z domu w krótkiej drodze. Mianowicie podarowała mu pięknie urządzone mieszkanie 3-pokojowe przy ul. Obczowej 2, oraz znaczną gotówkę a sama wywodziła się, poczem wszczęła proces rozwodowy.

Immerglück poczuwszy się wolnym, posiadając jeszcze dość dużo pieniędzy, rozpoczął życie „lebemana“, t. zn. nocie przepędzał w kawiarniach, trwoniąc pieniądze ile tylko mógł. Kiedy gotówka się skończyła, Immerglück zaczął szukać

za źródłami dochodu.

Wpadł na pomysł, zresztą nie nowy, ale dotychczas eksploatowany przez ludzi, gotowych w każdej chwili za wykonywanie tego zawodu pójść do kryminału. Mianowicie postanowił wykorzystać swoje obszerne mieszkanie i w tym celu zwałił do siebie

bogatyh nałciarzy

z Bitkowa i Tustanowic na szerokie zabawy w towarzystwie angażowanych przez siebie kapłanek Wenery. Obdarzony sprytem, umiał od swoich klientów wydobywać sute pieniądze za „gościnę“.

Proceder ten uprawiał dość długo. Dopiero gdy razu pewnego z jednym ze swych gości pokłócił się i ten go wypoliczkował, obrzucając stekiem zupełnie zresztą słusznych epitetów, nastąpiło zerwanie stosunków z klientami i Immerglück znowu znalazł się bez środków. Wtedy zaczął wysprzedawać rzeczy z mieszkania, a w końcu sprzedał mieszkanie i wynajął pokój przy ul. Kochanowskiego 8.

Z mieszkania tego postanowił rów-

niez ciągnąć zyski w ten sposób, że użyczał je rozmaitym damom i panom z dobrego towarzystwa

na schadzki miłosne,

pobierając odpowiedni czynsz. Jak wykazały dochodzenia, z pokoju jego ko-
nzystały rozmaite osoby z dobrego towarzystwa, uczenice, mundantki itd.

Przed kilku miesiącami poznał on za pośrednictwem pielęgniarzki Anny M. w Kawiarni Wiedeńskiej niejaką Stanisławę Müllerową z Krakowa, żonę kupca, żyjącą z mężem w separacji, która tułała się na lwowskim bruku, żyjąc przeważnie ze znajomości męskich. Powróciła ona wówczas z Drohobycza, gdzie zerwawszy nagle z kochankiem, przyjechała do Lwowa bez środków do życia. Immerglück wziął ją

do swego mieszkania.

Müllerowa przybyła bez płaszcza, więc Immerglück udał się z nią do pewnego sklepu przy ul. Krakowskiej i tam wybrała ona sobie płaszcz za 250 zł, dając mu wksel. Wówczas Immerglück kazał wystawić kupcowi wksel na 300 zł, a za owe 50 zł. polecił sobie zrobić kołnierza do futra, o czym ona nie wiedziała.

Już po kilku dniach oświadczył jej, że nie posiada on żadnych środ-

ków na utrzymanie i odtąd musi ona zarabiać na życie

dla siebie i dla niego. Müllerowa nie mając nic do stracenia, ani innej drogi wyjścia, gdyż była bez mieszkania, zgodziła się i taki stan rzeczy trwał przez kilka miesięcy. Od czasu do czasu do pokoju tego Immerglück sprowadzał obszerniejsze towarzystwo na libacje. Pewnego razu Immerglück zażądał od niej większej ilości pieniędzy, a gdy Müllerowa nie chciała mu dać, zaczął ją bić, poczem opuściła go i więcej nie wróciła. Rzeczy, które zostawiła, Immerglück stanowczo nie chciał wydać.

Gdy niedawno upłynął termin płatności wksla, kupiec ów zażądał od Immerglücka, by sam zapłacił, wzgl. wskazał mu adres Müllerowej. Immerglück udał się z owym kupcem na poszukiwanie Müllerowej i znalazł ją

w jednym z hoteli

w śródmieściu w towarzystwie dwu panów. Gdy kupiec przedstawił jej wksel, oświadczyła, że za trzy lub cztery dni zapłaci, poczem ze swym kłopotem zwierzyła się jednemu ze swych przygotowanych przyjaciół. Pan ten okazał się nadzwyczaj „elegancki“, albowiem następnego dnia udał się do owego kupca, przyrzeczeniem dowiedział się, że płaszcz kosztował tylko

Wiejski donżuan - żonobójca pod pręgierzem zeznań swych eks-kochanek.

ZEZNANIA MATKI OFIARY. — WOLF ROZDAWAŁ SERCE NA WSZYSTKIE STRONY. — CO MÓWIĄ LEKARZE RZECZOZNAWCY? — DZIŚ ZAPADNIE WYROK.

Lwów, 30 grudnia.

(—) Wczorajsza rozprawa przeciwko Marcinowi Wolfowi, oskarżonemu o skrytobójcze żonobójstwo w Krechowie, rozpoczęła się postępowaniem dowodowym, które trwało cały dzień. Przez salę przewinęło się mnóstwo świadków, krewnych i znajomych trzech oskarżonych. Większa część świadków zeznała dla oskarżonych bardzo obciążająco.

Świadek Regina Huppertowa, matka denatki zeznała, że nieprawdą jest, by zamordowana jej córka Anna była tak brzydka, że aż do niej można było czuć wstręt, a zresztą nikt nie zmuszał Wolfa do wzięcia ślubu. Jeszcze przed samym ślubem świadek widząc, że Wolf się waha, oświadczyła mu, że może zrezygnować z tego małżeństwa, za co nie będzie miała doń żadnego żalu.

Świadek Serafina Mykieliyta, siostra osk. Petra Mykieliyty, była kochanką Wolfa,

z którą on utrzymywał stosunki jeszcze po ślubie. Przyrzekał jej, że się z nią ożeni, bo w Krechowie długo nie posiedzi i wróci do domu

rodzinnego do Butyl, gdzie weźmie z nią ślub.

Następny świadek Jewka Sałyk, dawna kochanka Wolfa zeznała, że oskarżony był notorycznym donżuanem, który uwodził dziewczęta we wsi i wszystkim przyrzekał się ożenić, z nią utrzymywał również stosunki, a gdy robiła mu wyrzuty, że się żeni z inną, wówczas uspokajał ją, żeby sobie z tego nic nie robiła ani się martwiła, bo on

i tak wróci niebawem.

Dalsi świadkowie oświadczyli Marja Gorzko i Jagna Ryczkowska zeznały, że były obecne na ślubie Wolfa, który skarżył im się, że do małżeństwa tego namówiono go wbrew jego woli. Następnie zeznawała matka oskarżonego Katarzyna, która, jak twierdzi, przed ślubem powiedziała synowi, że jeżeli mu się narzeczona nie podoba, to niech się nie żeni, jednakowoż było to już zapóźno, gdyż już się zdecydował. Świadkowie Michał Kowal i Mykoła Pawłyszyn stwierdzili, że gdy oskarżony szedł do ślubu, był zrezygnowany, mówił im, że jest mu bardzo przykro i że uczynił to z ostateczności.

Po tych zeznaniach świadków odczytano akta, oraz orzeczenie lekarskie, stwierdzające, że oskarżony jest i

POŃCZOCHY JEDWABNE

w naj odniejszych kolorach
poleca w ogólnym
w borze

A LA VILLE DE PARIS
GABRYEL STARK
LWÓW, PL. MARJACKI 11.

250 zł., zaś 50 zł. na polecenie Immerglücka kupiec dopisał, za co mu zrobił kołnierza.

Müllerowa dowiedziawszy się o tym podstępie,

wpadła w pasję,

albowiem już miała dosyć wyzyskiwania jej przez Immerglücka, który ją stręczył do nierządu — i doniosła o wszystkim policji. Przeprowadzone dochodzenia wykazały, że Immerglück ma dużo podobnych sprawek na sumieniu, wobec czego aresztowano go i osadzono w aresztach policyjnych. Dziś po uzupełnieniu dochodzeń będzie on odstawiony do więzienia do dyspozycji prokuratora. Będzie odpowiadał na podstawie nowego dekretu Prezydenta Rzplitej o stręczeniu do nierządu, przewidującego karę ciężkiego więzienia do 10 lat.

był w chwili popełnienia czynu zupełnie poczytalny,

Głównie, że jego stan umysłowy, a mianowicie rozwaga i spokój wskazują, że jest do pewnego stopnia zwyrodniały, co może mu być poczytane jedynie jako okoliczność łagodząca.

Świadkowie zeznali co do współoskarżonych, że Mykieliyta posiadał przemożny wpływ na Wolfa i mógł na jego decyzję silnie wpłynąć. Na tych zeznaniach zakończono postępowanie dowodowe, poczem postawiono sędziom przysięgłym pytanie w kierunku zbrodni morderstwa. Dziś nastąpią przemówienia obrońców i prokuratora, poczem sędziowie przysięgli wydadzą werdykt.

NADESLANE.

PODZIEKOWANIE.

Wszystkim, którzy wzięli udział w oddaniu ostatniej przysługi nieodżałowanej pamięci Mężowi mojemu śp. Karolowi Olančukowi i słowami współczucia starali się złagodzić cios, który nas dotknął, tą drogą składam serdeczne Bóg zapłać.

10815

Józefa Olančukowa
z synami.

Śladem Kuby Rozpruwacza.

GIEKAWA ZAGADKA PSYCHOLOGICZNA. — ZBRODNIĄ, DOKONANĄ PRZED ROKIEM, WYJAŚNIA SIĘ W NIEZWYKŁY SPOSÓB. — CHOROBA ZMUSIŁA GO DO WYZNANIA. — NIEZWYKŁA SENSACJA KRYMINALNA W LONDYNIE.

(Do ryciny na stronie 1-szej).

London, w grudniu.

(H). W niezwykle sposób wyjaśniona się obecnie tajemnica morderstwa, dokonana przed rokiem na jednej z najлюдniejszych ulic londyńskich, a którego ofiarą panna piękna żona znanego przemysłowca tulpejszego, **Johna Phersena**. Morderca zabił biedną kobietę nożem, który pozostał w ciele ofiary. Późem zniknął bez śladu, a wszelkie wysiłki policji, aby go odnaleźć, spełzły na niczem.

Zrezygnowano już z nadziei wyjaśnienia tej tajemniczej zbrodni, gdy tymczasem przypadkowe okoliczności pozwoliły stwierdzić, że mordercą jest nie zawodowy zbrodniarz, lecz powszechnie szanowany rejent,

Tomasz Durbake.

Rejent ten, mężczyzna 57-letni, stary kawaler, popadł od pewnego czasu

w silny rozstrój nerwowy.

Stan chorego pogarszał się coraz bardziej, aż wreszcie musiano go umieścić w sanatorjum dla nerwowo chorych.

Tużaj rejent zaczął mówić od rzeczy, a w tych pomieszanych i powikłanych słowach chorego odkrył jeden z lekarzy sanatorjum, iż Durbake silnie jest związany z owym tajemniczym morderstwem, spełnionem przed rokiem na osobie pani Pherson.

Durbake'a poddano leczeniu psychoanalizy. Dzięki umiejętności postępowaniu owego lekarza udało się ustalić, że owym mordercą, bezowocnie poszukiwanym przez policję, jest właśnie rejent Durbake.

Cóż jednak mogło skłonić solidnego, poważnego człowieka do tak straszliwego czynu? Oto Durbake, który od szeregu lat zajmował się psychopatologią kryminalną, a nawet napisał popularną rozprawę z tego zakresu — zainteresował się żywo sprawą osławionego **Kuby Rozpruwacza** („Jack the Ripper“).

Niezwykle kłopoty tego potwornego zbrodniarza z niesamowitą jakąś siłą zaciążyły nad duszą rejenta. I wkrótce opętany został myślą prześladowczą, zmuszającą go do pójscia śladem **Kuby Rozpruwacza**.

Zabił osobę, której zupełnie nie znał. Zrobił to jakby w śnie, nie zdając sobie dobrze sprawy ze swego czynu. Później jednak

przyszła reakcja.

Wyrzuty sumienia pozerły i trwały jego duszę jak choroba raka.

Nie miał jednak odwagi przyznać się do zbrodni i ponieść za nią karę. Dopiero wbrew swej woli oddał się w ręce sprawiedliwości.

Afera ta wywołała w Londynie ogromne zainteresowanie.

Stan jednak rejenta nie pozwalał na razie na wszczęcie postępowania karnego. Kto wie nawet, czy chory wogóle edzyska kiedykolwiek zupełną równowagę umysłu.

Rycina nasza przedstawia kilka momentów tej sensacyjnej afery, godnej pióra **Dostojewskiego**...

„Starszym panom” niewolno chodzić za kulisy.

NIE POMOGŁY NAWET INTERWENCJE DIPLOMATYCZNE.

Paryż, w grudniu.

(e) Śród abonentów wielkiej opery paryskiej panuje wielkie wzburzenie. Od niepamiętnych czasów przysługiwało im, usłużone tradycją, prawo wolnego wstępu za kulisy, gdzie mogli składać „buldy” i „słodczyce” u stóp artystek; oczywiście stali bywalcy opery, zwłaszcza t. zw. „vieux marcheurs” skwapliwie z tego prawa korzystali.

Nagle i niespodziewanie, jak piorun z jasnego nieba spadł na nich surowy zakaz wizyt zakulisowych, wydany przez nowego dyrektora opery. Abonenci podnieśli wielkie „marun”, poruszyli nawet wpływy dyplomatów i ministrów, domagając się zniesienia drakońskiego zakazu. Jak dotąd wszakże nic nie wskórałi i wróciła do upragnionego rajsu są dla nich na dal zamknięte.

Kto właściwie rządzi Rosją?

DZIEWIĄTKA, TRZYMAJĄCA ZA ŁEB 150 MILJONOWE PAŃSTWO.

Ryga, w grudniu.

(e) Pismo ryskie „Siedzielnia”, podając z Moskwy wiadomość o ukształtowaniu się nowego składu Biura Politycznego Sow. Partji Komunistycznej („Politbiuro”), zwraca uwagę, że członkiem tego Biura tworzą faktycznie rząd współczesnej Rosji. W skład Politbiura wchodzi obecnie:

Bucharin, naczelny teoretyk partyjny, interpretator leninizmu, wybitny marksista, którego Lenin w swoim czasie oskarżał o zbytnią lewicowość; **Woroszyłow**, który swego czasu zdradził Trockiego i przeszedł na stronę Stalina; następnie **Kalinin**, prezes Centralnego Komitetu Wyk., człowiek o spokojnym charakterze, nie wywierający większego wpływu na politykę sowiecką. Sekretarz Partji **Mołotow**, Prezes Rady Komisarzy Ludowych **Rykw**, Komisarz Ludowy Komunka-

cji **Rudzutak**, prezes Międzypart. Związków Zawodowych **Tomski**, prezes Rady Naczelnej Gosp. Krajowego **Kujbyszew**, oraz dyktator Rosji, Sekretarz Generalny **W. K. P. Stalin**.

Masaż lodem!

Powróciwszy z zagranicy przywiozłam ostatnie nowości z zakresu kosmetyki, farbowania, ondulacji i fryzur. — Najnowsze systemy masażów, a w szczególności **l o d e m**. Okłady wszelkiego rodzaju, maski przeciw zmarszczkom, najnowsze aparaty, manicure.

BERTA THIEL

pl. Trybunalski L. 1. I. p.

10816

Z TEATRU.

(„Niezwykły seans”, dramat sensacyjny w 3 aktach Bayarda Veillera.)

Lwów, 30. grudnia.

Gdyby nie oceanowa odległość między Lwowem i Ameryką, a poza tem niezbita pewność, że Bayard Veiller nie umie czytać po polsku, mógłbym przypuszczać śmiało, że zostałem okradziony. To ja pierwszy przed laty w swojej komedjo-farsie „Kłopoty pana Złotopolskiego” użyłem seansu i jego trików jako kanwy do dzieła scenicznego. Tylko u mnie było to wszystko na wesoło, a u mego sympatycznego kolegi amerykańskiego na serio, komedjowo-melodramatycznie i prawie że tragicznie. To pewna, że w tym wypadku obaj nie myśleliśmy na serio o poważnem dziele sztuki, tylko, że ja strzelałem na wesołość, on zaś na dreszczyk publiczności, wychowanej na kinie, powieściach **Conan Doylego** czy innego **Leblanca**. Muszę przyznać, że mój kolega wywiązał się ze swego zadania niezwykle sprytnie i pomyslowo. Sztuka jego naprawdę zaciekawia, wzbudza dreszczyk, trzyma w napięciu aż do ostatka, dzięki świetnemu pomysłowi odkrycia sprawy zbrodni dopiero w ostatniej scenie trzeciego aktu. Rzecz naturalna, że już z samej kurtuazji autorskiej nie podam ani treści sztuki, ani nie zdradzę, kto sztyletem w plecy podczas seansu zabił pana **Edwarda Wales**. W ten sposób bowiem wybilbym memu koleźce zęb trzonowy i źle się przysłużył teatrom, które na gwałt potrzebują trochę publiczności, płacącej wstępy i żadnej sensacji. Mogę jednak zaręczyć, że sztuka naprawdę interesuje nawet inteligenta, że była starannie i solidnie wyreżyserowana przez **Żyteckiego** i świetnie zagrana przez wszystkich, a w szczególności przez przedstawicieli trzech głównych kreacji: p. **Siemaszkową**, **Zaklicką** i **Szyndlera**. A zwłaszcza p. **Siemaszkowa**, cudowna w swej bezpośredniości, ciepłym tonie i sile dramatycznej ekspresji. Bo wielki artysta nawet z małej rzeczy potrafi zrobić rzecz wielką, t. zn. w tym wypadku sztuce sensacyjną podnieść do poziomu prawdziwej sztuki. Wyżej wymienione powody powinny wystarczyć, żeby z „Niezwykłego seansu” uczynić sztukę kasową. I wierzę, że tak się stanie.

Henryk Zbierzchowski.

Każdy powinien zostać członkiem L. O. P. P.

FEJLETON „GAZ. POR.” z 31. XII. 1927.

FRANCISZEK MOLNAR

PAN FUTRO.

W moim pamiętniku z przedwojennych czasów, kiedy życie płynęło w błogiej beztrudności, znajduję zanotowany pewien epizod, który pozwolę sobie tu wiernie opowiedzieć.

Miałem kolegę, młodego dziennikarza, bardzo miłego, pełnego humoru chłopca z bujną fantazją, przejawiającą się jelsną częściej w jego życiu codziennem, niż w artykułach, które pisywał.

Pewnego pięknego dnia kolega mój obstał sobie wspaniałe futro, na bardzo dogodnych warunkach, przy odbiorze wpłaty większej sumy, resztę zaś należności rozłożono mu na raty. Pierwszego więc wpłacił jedną trzecią część otrzymanej pensji i futro odebrał. Po kolacji zjawił się w nowem futrze w kawiarni, gdzie się stale zbierali literaci i dziennikarze i rozkoszował się wrażeniem, jakie wywołał w gronie młodych kolegów. Usiadł przy dużym okrągłym stole pośrodku kawiarni, obok na pustym krześle ułożył starannie futro, i z czułością gładził ręką lśniący włos kołnierza.

Kawiarnia była przepelniona. Kiedy nasz dziennikarz zamówił filiżankę kawy, podszedł do stolika płatniczy z groźną miną i powiedział:

— Pan będzie laskaw futro oddać do szatni.

Młody człowiek spojrzal na kołnera wzrokiem ojca, któremu chciał zabrać jedynę dziecko.

— Nie oddam futra, bo mogą mi je ukraść.

— Niech pan będzie zupełnie spokojny — odpowiedział surowo płatniczy, a zresztą, właściciel szatni odpowiada złożoną kaucją za wszystkie rzeczy a niego pozostawione.

Młodzieniec pogladził znowu futro i rzekł:

— Nie pozwolę futra stąd zabrać. Wcale się nie boję, żeby je ukradli, ale to jest zupełnie nowe futro i nie chcę się ani na chwilę z nim rozstać!

Niewzruszony płatniczy upierał się przy swoim:

— Proszę pana, krzesło potrzebne jest dla gości, futro nie może na niem leżeć.

— Co słyszę? A czy panu to sprawia różnicę?

— Oczywiście — odparł płatniczy — kawiarnia jest przepelniona. Jeżeli na tem krześle usiadzie jakiś gość, to musi dla siebie cośkolwiek zamówić. Pan futrem zajmuje jedno miejsce. O ile się pan nie chce zastosować do przepisów, niech pan będzie laskaw zabrać swoje futro i opuścić nasz lokal.

Uśmiech zaigral na ustach dziennikarza.

— Wie pan, co mu powiem? — powiedział do płatniczego — niech pan dla mojego futra przyniesie również filiżankę czarnej kawy.

Ze zdumienia kołner nie wiedział, co robić. Na taką propozycję nie był przygotowany. Na podobny obrót sprawy, nie było już rady. Poszedł więc i przyniósł dwie czarne kawy. Jedną dla dziennikarza, drugą dla futra. Dziennikarz zwrócił się uprzejmie do futra:

— Laskawy pan iloma kawałkami cukru słodzi kawę?

Przyłożył głowę do futrzanego kołnierza, jakoby oczekując od niego odpowiedzi. Po tem włożył dwa kawałki cukru do filiżanki, stojącej przed futrem. Goście, siedzący przy okrągłym stole, wybuchnęli śmiechem. Płatniczy, czerwony ze złości, gestykulując żywo, narażdał się w kącie z właścicielem kawiarni. Nagle podszedł znowu do dziennikarza:

— Proszę pana, to są żarty, które się muszą skończyć. Skąd pan może wiedzieć, że gość, któryby zajął to miejsce obstałoby filiżankę czarnej, a nie kieliszek likieru, albo flaszkę wina, z czego zakład miałby o wiele większy zarobek?

Goście z zainteresowaniem przysłuchiwali się tej rozmowie. W ogólnej ciszy rozległ się głos dziennikarza:

— Ja jestem biedakiem, więc piję tylko filiżankę czarnej kawy. Ale dla

mego pana Futra, proszę natychmiast oddać butelkę „Pommery” i kilka szklanek.

Po chwili stała przed futrem butelka szampiana, a dziennikarz zwrócił się do gości z następującą przemową:

— Mój pan Futro jest dziś w doskonałym humorze, bo dostał się w ręce tak dobrego pana, jakim ja jestem. Pan Futro pije dziś szampiana i najuprzejmiej państwu prosi, żeby się z nim trącili kieliszkiem.

Przyniesiono szklanki i wszystkim nalano szampiana; tylko szklanka stojąca przed futrem była pusta; dziennikarz również uparł się przy tem, że jest biedakiem, któremu czarna kawa musi wystarczyć.

Teraz nastąpiła rzecz nieoczekiwana. Dziennikarz zauważył, że płatniczy i kołner powątpiewająco odnoszą się do wypłacalności futra, wyjął więc z kieszeni pozostałą pensję i położył pieniądze na stole przed futrem. Późem zawołał:

— Pan Futro stakuje jeszcze jedną butelkę szampiana!

Wniesiono drugą butelkę. Jeden z gości wznosił krótki toast na cześć futra. Przyniesiono zakąski i likiery. Kto podszedł do okrągłego stołu jadł i pił, tylko dziennikarz nic nie jadł. Jest biedakiem, który się musi zadowolić filiżanką czarnej kawy.

Po godzinie wyczerpała się cała gołtówka, leżąca przed futrem na stole. Z mi-

Nieczyste machinacje w hurtowni tytoniowej.

ZATAJENIE ZAPASÓW TOWARU PRZED WŁADZAMI SKARBOWEMI. — DYREKCJA SPÓŁDZIELNI UKRYWA TYTOŃ W KOMÓRCE DOZORCZYNI DOMU. — SFALSZOWANIE ARKUSZA POBORU TYTONIU.

Lwów, 30 grudnia.

(—) Z końcem r. 1925 na podstawie rozporządzenia Min. skarbu nastąpiła podwyżka cen wyrobów tytoniowych o 20 proc., przyczem nakazano zgłoszenie zapasów tytoniowych celem dopłaty różnicy między ceną dotychczas obowiązującą a ceną podwyższoną. Właściciele sklepów tytoniowych obowiązani byli podać organom skarbowym zapas posiadanego tytoniu w ostatnim dniu grudnia 1925 r. Rozporządzenie to tyczyło się również m. i. Spółdzielni pow. Koła

Związku Inwalidów wojennych,

która prowadziła hurtownię tytoniową przy ul. Skarbkowskiej 25 we Lwowie. Zarząd Spółdzielni jednak rozmyślnie nie zgłosił posiadanych zapasów i znaczną ich część ukrył przed organami skarbowymi, by nie uiścić przepisanej dopłaty. 28 grudnia 1925 r. przydzielono powyższej hurtowni wyrobów tytoniowych wartości 15 tys. zł. Kierownik hurtowni Ludwik Hradel przy pomocy magazyniera Marjana Kasprowa, za wiedzą i poleceniem dyrektora Spółdzielni Karola Sawy, działającego w porozumieniu z Radą nadzorczą Spółdzielni, złożoną z Juliana Fiałkowskiego, Józefa Faryniarza, Władysława Stawarskiego, Juliana Murzałowskiego i Michała Ratajskiego, cały

ten zapas ukrył

w komórce Zofji Tabaczk, dozorczyń realności przy ul. Skarbkowskiej 23, oraz u Michała Ratajskiego, członka Rady nadzorczej.

Na manipulacji tej zarobili około 3 tys. zł. i aby proceder ten ukryć przed organami skarbowymi, postarali się o sfingowany arkusz poborowy z datą styczniową tak, jak gdyby w styczniu towar ten ku pili już po cenach wyższych. (Arkusz ten dołączony jest do aktów sądowych). Ponadto akt oskarże-

nia zarzuca Hradlowi, że w kwietniu 1926 r. zrobił

falszywe zamówienie i pobraną tytoni na kwotę 5 tys. zł. sprzedał na własny rachunek, zyskując w ten sposób nielegalnie kwotę 120 zł. Operację tę miał rzekomo przeprowadzić za zgodą dyr. Sawy i członka Rady nadzorczej Fiałkowskiego. Obie te machinacje wyszły na jaw i prokuratura oskarżyła wszystkich o przestępstwo z § 70 ustawy karnej skarbowej. Pierwsza rozprawa odbyła się 22 października, ale ponieważ prokurator

powołał nowych świadków dowodowych, została odroczone.

Wczoraj odbyła się ponowna rozprawa. Przesłuchani świadkowie likwidator Basorowicz oraz kasjer Spółdzielni Kurek zeznali dla oskarżonych b. obciążająco. Celem przesłuchania dalszych świadków rozprawę przerwano do soboty. Osk. Hradla broni adw. dr. Janusz Weiss, Kasprowa dr. Heilpern, Ratajskiego dr. Thumin, a reszty oskarżonych adw. dr. Gólgórski.

APOLLO! W piątek 30 bm. po raz ostatni! **BARON CYGAŃSKI** z Lyą Mara
W sobotę 31 bm. dawno oczekiwany słynny ZIEĆ FIRMY COHN.

Złodziejska parka zamknięta w sklepie przez sprytnego posterunkowego.

SOŁTYS I HORNEGO PRZYŁAPANO PRZY DZIURZE. — OBECNIE PÓJDA DO DZIURY.

Lwów, 30. grudnia.

(—) W nocy na 7. sierpnia post. Paweł Baran patrolując w ul. Gródeckiej, zauważył, że w sklepie spożywczym Leji Gemzy pod l. 65 przy tej ulicy, żaluzja jest nieco podniesiona, a kłódka zerwana. Gdy się zbliżył i posłyszał szmer, bagnocem żaluzję spuścił i przymocował tak, aby sprawcy nie mogli się wydostać. Wtedy gwizdkiem zaalarmował drugiego posterunkowego, poczem obaj weszli do wnętrza. Tam zastali przy pracy notorycznego złodzieja **Stefana Sołtysa**

w towarzystwie Michała **Hornego**, którzy zajęci byli robieniem otworu w ścianie do przyległego sklepu koniekcji damskiej Jakóba Finklera. Złodzieji zatrzymano wraz z narzędziami do włamania.

Wczoraj złodzieje ci stanęli przed senatem III pod przewodnictwem r. Bajorka i po przeprowadzonej rozprawie zostali zasądzeni: Sołtys na półtora roku ciężkiego więzienia, Horny na 5 mies. Pierwszy stanął bez obrony, drugiego bronił adw. dr. Axer.

Kto zwycięży?

O CZEM MÓWI OBECNIE LONDYN. — ROZRZUTNOŚĆ KSIĘCIA INDYJSKIEGO, JAMA SAHIBA. — ARTYSTKA, KTÓRA OTRZYMUJE NA KAŻDEM PRZEDSTWIENIU STO WSPANIAŁYCH KOSZÓW Z KWIATAMI. — CIEKAWA WALKA

Londyn, w grudniu.

(H). W Londynie mieszka od roku dla studjów książę

Jam Sahib,

władca indyjskiego państewka **Nawanagar**. Jam Sahib, młodzieniec 18-letni, wobec innych władców indyjskich, jest wprost **biedakiem**. Mimo to odznacza się

niesłychaną rozrzutnością.

Pisma londyńskie raz po raz zajmują się dlatego Sahibem. I tak niedawno znalazł się on na ustach wszystkich, a zwłaszcza **pięknych cór Albionu**.

Oto Jam Sahib starał się od pewnego czasu o względy znakomitej aktorki,

Adeliny Fearn.

młodej i prześlicznej osóbką, znanej zarówno z wielkiej **ekscentryczności**, jak z bardzo **solidnego trybu życia**. Jam Sahib próbował wszelkimi sposobami zbliżyć się do czarującej Adeliny. Wszelkie jednak jego starania **spęły na niczem**. Aktorka ani słyszeć nie chciała o **despotycznym amancie**.

Wówczas Sahib wpadł na

oryginalną myśl.

Na każde przedstawienie, w którym brała udział Adelina, posyłał jej **sto koszów z kwiatami.**

Wywołało to

niesłychaną sensację.

Artystce sprawiło to przyjemność tylko **pierwszego razu**. Później jednak taka olbrzymia ilość kwiatów stała się dla niej **kłopotliwą**. Uprosiła tedy dyrektora teatru, aby kwiatów nie pozwolili wnosić na scenę. Dyrektor, będący prawdopodobnie w porozumieniu z księciem,

odmówił grzecznie,

tłumacząc się, że nie może tego uczynić **wobec tak dostojnej figury.**

Wówczas Adelina napisała od księcia list z prośbą, aby **zaniechał tej kwiatowej owacji**. Książę oświadczył, że się na to zgodzi, ale pod warunkiem, że piękna aktorka użyczy mu **krótkiej rozmowy**. Artystka zaciętrzewiona w uporze, odmówiła.

I teraz toczy się ta ciekawa kampania, a Londyn zastanawia się nad tem:

Kto zwycięży?

Na marginesie.

PSUJA SIĘ DOBRE OBYCZAJE...

Lwów, 30. grudnia.

Tak zwana prasa „poważna”, a zatem polityczna, lub dokładniej partyjną odnosi się, jak wiadomo, ze szczególną pogardą do „prasy sensacyjnej”. Zarzuca jej rzecz bardzo szpetną, bo demoralizowanie społeczeństwa i psucie dobrych obyczajów.

Zarzut jest ciężki, bo obyczaje są podwaliną życia społecznego. Nie prawa, które tylko ustalają stan faktyczny, ale właśnie obyczaje, te, na które składa się mądrość i doświadczenie przodków, które są jedynym w społeczeństwie tkwiącym regulatorem instynktów i odruchów. Obyczaje pozwoliły przetrwać katolicyzmowi rewolucję francuską i jej przeciw religii wymierzone prawa, zakorzeniony głęboko obyczaj sprawia, że w tytu republik europejskich zachował się sprzeczny z prawem kult monarchii, tytułów i wartości, nabytych przez urodzenie

Fundamentem zaś dobrych obyczajów jest nic innego, jak poszanowanie autorytetu. Niech to będzie autorytet rodziców w rodzinie, czy wodzów w wojsku, czy wielkich mężów stanu w polityce, czy wielkich talentów w sztuce, czy ludzi i instytucyj zasłużonych w którejkolwiek dziedzinie pracy, — autorytet jest wartością, która musi się oszczędzać. Niszczenie jego sprawdza rozprzeżenie i anachję.

Spoleczeństwa, stojące na dojrzalym stopniu kultury, wiedzą o tem. I czynią wszystko, aby nawet autorytet, który musi upaść, autorytet skompromitowany, — pochławić z honorami, a przynajmniej jak najciszej.

Inaczej w Polsce. Najczcigodniejsze nazwiska z lubością nurza się w bagnie sensacji. Z zamiłowaniem odziera się mężów stanu z tej ości, do jakiej ma prawo najędzniejszy człowiek prywatny. Niema rzeczy miłszej, jak rzucić autorytetów na pocieszne widowisko gawiedzi.

Ostatnio byliśmy świadkami „budującej” polemiki prasowej między jedną z najczcigodniejszych instytucyj kulturalnych w Polsce a człowiekiem, zajmującym niewątpliwie wybitne miejsce w społeczeństwie. Źródłem nieścisłości było kupno jakiegoś obrazu, jako nieautentycznego. Rzeczy takie są za granicą bardzo częste, ale załatwia się je nie na ulicy, lecz przed ciałem kompetentnem do rozstrzygnięcia podobnych zagadnień. Nie wiemy, w jakim celu wybrano u nas drogę publicznego skandalu, stwierdzamy tylko, że obie strony wyszły na tem najgorzej: jedna z plecaką kompromitującego nieuctwa, druga — usiłowanego oszustwa.

To jest właśnie demoralizowanie społeczeństwa, najgroźniejsze, bo uderzające w podwaliny dobrych obyczajów

Dla uniknięcia nieporozumień wypada dodać, że ten rodzaj demoralizacji jest wyłącznym monopolem „prasy poważnej”. Na jej łamach również rozegrała się wspomniana wyżej osobista kampania. Prasa „sensacyjna” ma aspiracje znacznie skromniejsze: interesuje się ludźmi bez autorytetu i niepodważanymi przez nikogo o dobre obyczaje. A to nie szkodzi nikomu.

Każdy winien zostać członkiem L. O. P. P.

Plum. F. M.

WINARIEDLA

KRONIKA

30

Grudnia
Piątek
Dawida kr.

REDAKCJA BEZWARUNKOWO MANUSKRYPTÓW NIE ZWRACA.

TEATR WIELKI:

Piątek 30. bm. „Paganini”.
Sobota, 31. bm. „Żydówka” — gość. wyst. Ignacego Manna.

Sobota, 31. bm. o 11 w nocy „Hej szalejemy...”

Niedziela, 1. stycznia o 3 popoł. „Rigoletto” — ceny niższe popoł.

Niedziela, 1. stycznia o 7.30 wiecz. „Donna Orelta”.

TEATR NOWOŚCI:

Piątek 30. bm. „Niezwykły Seans”.

Sobota, 31. bm. „Niech mnie djabli...”

Niedziela, 1. stycznia o 3 popoł. „Najpiękniejsza z kobiet” — ceny niższe popoł.

Niedziela, 1. stycznia o 7.30 wiecz. „Niech mnie djabli...”

Teatr Wielki. Dziś najpopularniejsza w bieżącym sezonie operetka „Paganini” Fr. Lehara, która onegdaj, na 17 przedstawieniu, wysprzedana była do ostatniego miejsca.

Występy Manna we Lwowie. Dyrekcji Teatrów miejskich udało się pozyskać znanego i sympatycznego publiczności cieszącego się tenora Ignacego Manna na trzy gościnne występy. P. Mann bawi przejściowo we Lwowie, z czego skorzystają rzesze lwowskich melomanów, którzy będą mieli możność usłyszenia go w sobotę w „Żydówce”, w poniedziałek w „Aidzie”, a we środę w „Pajacach” lub w „Tosce”. Zapowiedź tych występów p. Manna po dłuższym pobycie jego zagranicą po sukcesach tam odniesionych, wywołała duże zainteresowanie publiczności.

Ignacy Mann, znakomity tenor baletski, od szeregu lat ulubieniec publiczności lwowskiej — wystąpi na naszej scenie w sobotę, 31. bm. Sympatyczny gość zaprodukuje jedną z najwybitniejszych swoich kreacji, Elazarę w „Żydówce” Halevy’ego. Partię tytułową odtworzy p. Cywińska, Eudoksję p. Okońska, Karydona reż. Tarnawski, Księża p. Szymonowicz, Rughiera p. Kurzbarl. Przy pulcie dyr. Bojanowski.

Teatr Nowości. Dziś po raz drugi „Niezwykły Seans”, przejmujący dramat spirytystyczno-detektywny B. Veillera, który na środowej premierze zdobył nadzwyczajny sukces, wyrażający się zarówno w fascynujących nastrojach i napięciach dramatycznych, panujących wspaniale na widowni, jak i w burzliwych owacjach publiczności, oklaskującej z zapalem — po każdym zapadnięciu kurtyny — świetną grę artystów, z p. Siemaszkową na czele. — Jutro w sobotę, 31. bm., w dalszym ciągu „Niech mnie djabli...”

TEATR MAŁY:

Piątek 30. g. 7.30 „Potas i Perlmutter”. Gość. występ Antoniego Fertnera.

Sobota 31. g. 7.30 w. Premiera „Raj zamknięty”, gość. występ Antoniego Fertnera. Zniżki ważne.

Antoni Fertner dziś po raz ostatni kreować będzie rolę Potasza w świetnej farsie „Potas i Perlmutter”. Mimo wielkiego powodzenia farsa ta schodzi z afisza, by ustąpić zapowiedzianej nowości.

Najbliższą nowością Teatru Małego będzie arcyzabawna komedia Hennequina i Coolusa pt. „Raj zamknięty”. Świetny typ podtatusiałego lowelasa stworzy Fertner, nieporównany gość warszawski. Resztę obsady stanowią pp. Cieszkowska, Czajkowska, Peszyńska oraz pp. Peliński, Nawrocki, Lewicki i inni. Interesująca ta premiera dana będzie w sobotę 31. bm.

„Do góry nogami” w Teatrze Małym. Zapowiedziana dowcipnymi afiszami reżysera sylwestrowa, rewja szaleństwa i weselości z udziałem całego zespołu artystów T. Małego, oraz Teatrów miejskich, zapowiada się nader interesująco. Atrakcyjny program bawić będzie szampańskim humorem, satyrą polityczną i aktualną. Początek o 11-tej wiecz. Bilety w kasie T. Wielkiego w godz. od 9—11 i 4—6

Z życia prowincji.

Kronika przemyska.

(Od naszego korespondenta.)

Przemysł, w grudniu.
Dookoła osoby ks. biskupa Kocytowskiego rozgorzała namiętna polemika. W odpowiedzi na broszurę prof. R. Hamczykiewicz, będącą rodzajem j'accuse biskupa — ogłosił bowiem obecnie obronę i wyjaśnienie prof. Jan Kuchta, zbliżony bardzo do sfery biskupich. Praca prof. Kuchty, utrzymana w tonie spokojnym, zbijając punkt po punkcie oskarżenia, nasświetlając powody tragicznych nieporozumień i zarzutów pod adresem biskupa, którego polityka episkopatna spotkała się z pełnym uznaniem Stolicy Apostolskiej. — Przypuszczają należy, że kampania przeciw biskupowi Kocytowskiemu nie ustanie tak szybko — zwłaszcza, że niektóre pociągnięcia tego dostojnika kościelnego nie pokrywają się z zamierzeniami polityki ukraińskiej.

Brzydkie oblicze miasta. Zaspły śnieżne, silne mrozy, a następnie odwilż sprawiły, że jezdnie i chodniki toną w kałużach, a całe miasto już dawno nie przedstawiało tak niechlujnego obrazu. Z powodu świąt bowiem nie mogli zarząd miasta przystąpić do oczyszczenia ulic.

Wygrane lotarji klasowej. Według krążących pogłosek padła niedawno wygrana Państw. Lotarji Klasowej w kwocie 50.000 zł. na los, zakupiony przez jednorożca z najzamożniejszych tutejszych przemysłowców, w jednym z lwowskich kantorów loteryjnych. Kwotę 7.000 zł. wygrał los jednego z urzędników tut. starostwa.

Ruch przedwyborczy zaznacza się na razie rekoncją tematu i obserwowaniem poruszeń „armii nieprzyjacielskich”. Nagromadzone spostrzeżenia posłużą dopiero zapewne do ułożenia planu strategicznego. Na razie lansuje się nazwiska kandydatów czołowych poszczególnych zreszcie politycznych, które zgłosiły swój udział w zapasach o mandaty poselskie i senatorskie.

Repertuar Teatru Wileńskiego:

Piątek g. 8.15 w. „Skapiec” komedia Moliera, premiera.

Niedziela 1. stycznia g. 3 popoł. „Bal dla dzieci”.

Niedziela 1. stycznia g. 7.30 wiecz. „Raj zamknięty”. Gość. występ Antoniego Fertnera.

Z Trupy Wileńskiej. Dzisiejsza premiera „Skapca” Moliera zostaje przelożona na poniedziałek; zamiast niej grana będzie „Głośna wygrana”, komedia Alechema o niezwyklej skali humoru i galerji typów żydowskiego świata małomieszczańskiego i robotniczego.

REPERTUAR KINOTEATRÓW:

APOLLO: „Baron cygański”.
AVENUE: „Szakona księżniczka”.
CASINO: „Dama w masce”.
CHIMERA: „Kobieta bez zasłony”.
FATAMORGANA: „Skompromitowana mężalka”.
KOPERNIK: „Maciste w walce z Szeikiem” i „Noce szalu”.
LEW: „Królowa Storzaków”.
MARYSIENKA: „Maciste w walce z Szeikiem” i „Noce szalu”.
PALACE: „Perla Haremu”.
PASAZ: Serja II i ostatnia „Samson cyrku” pt. „Czyciele Świętego Lamparta”.
UCIECHA: „Rinaldo Rinaldini”.

BIURO KONCERTOWE M. TUERKA.

Wtorek, 3. stycznia: Leon Oborn, I. Laureat Konkursu Chopinowskiego w Warszawie.

Czwartek, 5. stycznia: Koncert Kompozytorski ku uroczoniu 40-letniej działalności artystycznej Stanisława Niewiadomskiego. 10735-4

Biskup Dr. Wł. Bandurski nadesłał na ręce prezesa okręgu Zw. Leg. Pol. i Zw. Strzeleckiego Henryka Szmala następujące pismo: Ukochany Legioniście i Strzelcom Ziemi Czerwieńskiej we Lwowie. Uprzejmie dziękuję za gratulacje przesłane z powodu mego odznaczenia Wielką Wstęgą „Odrodzenia Polski”. W wspólnym trudzie i wysiłku nadludzkim szliśmy razem ku Wolności i Niepodległości Polski dziś w wspólnej pracy łączymy się celem utrwalenia i wzmocnienia bytu państwowego. Szczęść Boże w takiej pracy! Cześć! Z pozdrowieniem oddany Dr. Wł. Bandurski, biskup.

Wojewoda Piotr Dunin-Borkowski wyjechał w sprawach służbowych do Warszawy. Interesentów przyjmować będzie 2. stycznia 1928 r., zaś życzenia noworoczne dla Rządu — w dniu 1. stycznia 1928 od godziny 11 do 13 w sali audyencyjnej Urzędu wojewódzkiego.

Kurs dla kontrolerów sanitarnych w państwowej Szkole Hygieny rozpocznie się 1. marca 1928 i trwać będzie do 1. lipca. Część miejsc obsadzona będzie przez kandydatów proponowanych przez samorządy. Prośby o przyjęcie można przesyłać do Sekretariatu państw. Szkoły Hygieny, Warszawa, Chocimska 24. do 1. lutego 1928.

Chóry mieszane Pol. Tow. muzycznego, Lutni-Macierzy i Poct. Koła muz. wiadomia Związek Tow. śpiew., że próba generalna z kołed układu St. Niewiadomskiego, które zostaną wykonane na koncercie jubileuszowym odbędzie się w po-

łudniu, a całe miasto już dawno nie przedstawiało tak niechlujnego obrazu. Z powodu świąt bowiem nie mogli zarząd miasta przystąpić do oczyszczenia ulic.

Wygrane lotarji klasowej. Według krążących pogłosek padła niedawno wygrana Państw. Lotarji Klasowej w kwocie 50.000 zł. na los, zakupiony przez jednorożca z najzamożniejszych tutejszych przemysłowców, w jednym z lwowskich kantorów loteryjnych. Kwotę 7.000 zł. wygrał los jednego z urzędników tut. starostwa.

Ruch przedwyborczy zaznacza się na razie rekoncją tematu i obserwowaniem poruszeń „armii nieprzyjacielskich”. Nagromadzone spostrzeżenia posłużą dopiero zapewne do ułożenia planu strategicznego. Na razie lansuje się nazwiska kandydatów czołowych poszczególnych zreszcie politycznych, które zgłosiły swój udział w zapasach o mandaty poselskie i senatorskie.

medzialek 2. stycznia 1928 r. o godz. 1.30 w południu w wielkiej sali Pol. Tow. muzycznego, ul. Chorążczyzny 7. Obecność wszystkich członków tych chórów bezwzględnie wymagana.

Przedstawienie Noworoczne w „Gwiazdzie”. Doskonałe, humorystyczne, aktualne kuplety z życzeniami dla Publiczności w wodewilu „Królowa Przedmieścia” Krumłowskiego, który zostanie wystawiony w niedzielę, 1. stycznia 1928 (Francuskańska 7). Początek o godz. 7 wieczór. Bilety do nabycia w cukierni Fran. Pitolaży, Lyczaków 11.

(—) **Włamania i kradzieże.** Chaim Leitenberg, właściciel pracowni obuwniczych przy ul. Janowskiej 30, doniósł wczoraj policji, że nieznanymi sprawcy włamali się do jego pracowni i skradli większą ilość obuwniczych i skór wartości 500 zł. — Na szkole Izraela Bystreckiego, zam. Bema 22, skradziono wczoraj garderobę wartości 500 zł. — Z wozu stojącego na pl. Krakowskim skradziono na szkołę Józefa Endego z Przemysłu materiały białe wartości 200 zł.

(—) **Zamach samobójczy „koryntjanek”.** W restauracji Felda przy ul. Zimorowicza targnęła się wczoraj na życie dziewczyna lekkich obyczajów, Józefa Komarzyńska, która wypila jodynę. Pogotowie ratunkowe odwiezło ją do szpitala. Powód nieznan.

(—) **Najeżanie przez auto.** Auto nr. 7638 potrafiło wczoraj Józefa Dąbrowskiego, który przy upadku doznał lekkiego uszkodzenia ciała.

(—) **Nagły zgon.** Wczoraj popołudniu zmarł nagle 35-letni Roman Sosin, właściciel zakładu blacharskiego przy ul. Jakóba Hermana 19.

(—) **Pożar stawidła na Podzamczu.** Wczoraj wczesnym rankiem na stawidło nr. 1 na dworcu Podzamcze wybuchł pożar, który służba kolejowa ugasiła. Jak stwierdzono pożar wybuchł wskutek wadliwej budowy kominu.

Mieszanka Bohma jest wydatną.

Z kraja.

Szkola Morska w Tczewie otwiera w najbliższym czasie bezpłatne kursy do kształcenia dla kandydatów na sztyrów i maszynistów morskich, przyczem warunkiem przyjęcia jest ukończenie przynajmniej 15 roku życia i posiadanie pewnej praktyki w charakterze marynarza pokładowego. Kursy trwać będą 6 tygodni.

Osobliwe włamanie do „Piasta”. Do lokalu P. S. L. „Piast” przy ul. Marszałkowskiej w Warszawie dokonano sensacyjnego włamania. Nieznani sprawcy po oderwaniu klódki dostali się do biura zarządu i przeszukali archiwum, z którego zabrali jedynie protokoły posiedzeń zarządu.

Dozorcy domów w walce o swe prawa. Ze względu na to, że w roku przyszłym wygasa zbiorowa umowa między właścicielami nieruchomości a dozorcami domowymi w Warszawie, dozorczy przygotowują zastrzeżenia w nowej umowie, aby właściciele nieruchomości nie mogli używać dozorców dla osobistych posług bez specjalnego wynagrodzenia.

Ze świata.

Polscy dziennikarze będą wykładali w Pradze. Czechosłowacki min. oświaty dr. Hodža zapowiedział, że zaprosi do wygłoszenia wykładów na przyszłym wydziale nauk politycznych oraz w akademii dziennikarskiej jednego z wybitnych polskich uczonych, oraz kilku wybitnych dziennikarzy polskich.

Spadek po królu Ferdynandzie. Majątek, który pozostawił po sobie król Ferdynand, oceniany jest na 387 milionów lei. Spadek ten ma być rozdzielony na 5 części. Król Michał otrzymuje pałac w Sinaie niezależnie od tego podziału.

Życie karnawału.

Bal dzieci. Niezwykła ta zabawa wzbudziła ogromne zainteresowanie wśród dżiatwy. Olbrzymi program zawiera szereg najlepszych numerów oraz nowe piosenki, tańce, historyjki itp. Bilety w kasie Teatru Małego.

Reprezentacyjny Bal Medyków odbędzie się 6. stycznia 1928 w salach Kasy i Koła lit. art. staraniem Koła Artystycznego Medyków. Zaproszenia wydaje komitet od 2. stycznia w Kasynie Miejskim w godz. 12—13 i 19—20. Jazzband Kordika. Komitet dokłada usilnych starań, aby bal wyposażony w jak największą liczbę atrakcyj i uczynić go w całej pełni pierwszorzędnym zdarzeniem towarzyskim sezonu.

Noc Sylwestrowa w „Gwiazdzie” odbędzie się w sobotę dnia 31. grudnia br. w dużej sali Stowarzyszenia przy ul. Franciszkańskiej 1. 7. O godzinie 12-tej powitanie Nowego Roku. W programie pochod i premjowanie najpiękniejszej maski damskiej i najdowcipniejszej maski męskiej. Do tańca przygrzewać będzie orkiestra symfoniczna Stow. „Gwiazda”. Wstęp tylko za zaproszeniami, które wydaje kancelarja Stow. wieczorem od godz. 7—9-tej. Początek o godz. 9-tej w. **Stowarzyszenie Kupców i Młodzieży Handlowej** urządza dnia 31. grudnia br. w sali własnej przy ul. Czarnieckiego Wieczór Sylwestrowy. Zaproszenia wydaje WP. Blocki Bolesław, ul. Akademicka 1. 12.

Noc Sylwestrowa Trupy wileńskiej. Wileńczycy przygotowują na 31. bm. oprócz normalnych przedstawień „Noc Sylwestrowa”, która będzie rewją humoru w pieśni, słowie i obrazie, przyczem szereg aktualnych i lokalnych kwestji będzie przedmiotem sylwestrowych pociągów. Dancerzy po ukończonym programie będą mieli sposobność tańczyć do białego dnia.

BAL urzędników Banków lwowskich na rzecz DOMU ZDROWIA odbędzie się dnia 14-go stycznia 1928 w sobotę, w Kasynie literackim.

Bal adwokatów i kand. adw. 7. stycznia 1928 w Kasynie literackim. 10542-6

Mianowania w kolejnictwie.

Lwów, 30. grudnia.

W lwowskiej Dyrekcji Kolei Państwowych mianowani zostali: st. asesor Rudolf Bauer kierownikiem księgowości w wydziale rachunkowym. Kierownik działu zakupów Czesław Skurdo st. kontrolerem zasobów. Ponadto powierzono kierownictwo działu zakupów w wydziale zasobów st. asesorowi Wład. Wianeckiemu.

Bohater „Rozwój-filmu” wypuszczony za kaucją.

Lwów, 30. grudnia.

(—) **Głośny z afery filmowej „Rozwoju”,** a jeszcze przedtem aresztowany pod zarzutem stręczenia do niezrządu i sutenerstwa, znany rozbijacz wieców **Wiktor Filipowski,** wraz ze swą kochanką „masażystką” **Zofją Robak,** zostali wczoraj wypuszczeni z więzienia na wolną stopę, za złożeniem kaucji po 300 zł. od osoby.

WIADOMOŚCI SPORTOWE GAZETY PORANNEJ

Nr. 77

Dodatek tygodniowy do Nr. 8367 z dnia 30 grudnia 1927.
pod redakcją Narcyza Süßermanna.

Liga na ławie oskarżonych.

SPOŹNIONY LAMENT. — NIE PRZESĄDZAJMY SPRAWY! — JAK TAM Z „EKSKLUZYWNOŚCIĄ”? — PROSIMY O LEPSZĄ PAMIĘĆ.

Lwów, 30. grudnia.

„Literatura“ przeciwligowa wzbogaciła się ostatnio o nowy nabytek. Jest nim artykuł prof. Waacka, zamieszczony w „Słowie Polskim“ z 20. bm. p. t. „Demoralizacja naszej piłki nożnej“. Autor miał właściwie pecha! Enuncjacja jego ukazała się akurat w dzień po walnym zgromadzeniu PZPN, które akceptowało postulaty Ligi, czyniąc temsamem wszelką dalszą dyskusję bezprzedmiotową. Jeśli mimo to artykułowi prof. Waacka poświęcamy nieco uwagi to ze względu na poruszony przez niego szeroki **zasadniczy zagadnienie**, wymagających dla ścisłości jasniejszego naświetlenia.

Prof. Waack nie żałował miejsca. Ze zwykłą werwą i temperamentem rozpisal się aż na całą stronę. Zacytowanie całego artykułu jest zatem **techniczną niemożliwością**, postaramy się więc z bogatej ornamentyki stylistycznej **wyłowić co cenniejsze ziarna**.

Złotem ziarnem jest bezspornie twierdzenie, że obecni przywódcy okazali oblicze luźni do zadań **nie dorosłych**, zasklepionych w ciasnym egoizmie klubowym, niezdołnych do głębszego ujęcia problemu.

Zgadzam się, panie Profesorze i kładę pełny podpis! Gdyby na czele naszych magistratur sportowych stali istotnie **inni ludzie**, nie doszłoby do rewolucji, której „zła nie odrobimy nawet za lat kilka“. Nie wątpię jednak, że i Pan zgodzi się ze mną, że rewolucje nie powstają same ze siebie, że są one wypadkiem pewnych **antecedencji**, w danym wypadku więc **przedprzełomowych stosunków**, które z nas wszystkich bodają Pan **najostreż** zwalczałeś!

„Ale co przyniosła nam rewolucja?“ — zapyta Pan zapewne — „chaos i rozprzężenie!“! Mógłbym powtórzyć w kółko, że winy szukać należy w poprzedzających ją wypadkach, że szukać jej też należy w **krótkowzroczności różnych obrońców ładu i praworządności**, którzy wprost gwałtem ją sprowokowali. Nie mam jednak zamiaru bawić się w **bezpłodną dialektykę!** Natomiast powiem Panu coś innego. Ujemną stroną każdego gwałtownego przewrotu jest to, że **nie odbywa się bez ofiar**. Dopiero na gruzach dawnego ustroju, ustala się **nowy lepszy lub gorszy porządek rzeczy**, którego wartość da się jednak **obiektywnie ocenić po zupełnym uspokojeniu się i normalizacji stosunków**. Podobnie toczą się wypadki i w naszym piłkarstwie. Dziś nie czas jeszcze zapytywać, co przyniosła nam rewolucja, gdyż trwa ona dotychczas

w całej pełni. Rok ubiegły nie może być w żadnym wypadku miernikiem, gdyż był on **okresem anormalnym**, okresem walk, **wykluczających z góry racjonalną pracę twórczą!** Nie należy zapominać, że Liga zmuszona była jedną ręką **budować nowy gmach**, a drugą **odpierać ataki przeciwników**, że obok nowoutworzonych władz Ligi istniały dawno zasiedziałe **magistratury PZPN-u**. Podwójny ten rząd istotnie je po dzień dzisiejszy, do dzisiaj jesteśmy świadkami **przechołżenia klubów z jednej strony na drugą**. Krótko mówiąc, znajdujemy się wciąż jeszcze **w stanie zapalnym**, to też wysnawanie wniosków o nadzwyczajnych zaletach nowego ustroju jest **równie nie na miejscu**, jak polecanie go w czasie huł. Dotychczas **nie mamy żadnego kryterium**. Otrzymamy je dopiero po **stabilizacji stosunków**. Po roku czy dwóch latach będzie można w pełni o nich **trzeźwy sąd**, oalkowicie je polecając lub domagając się pewnych zmian i poprawek.

Niestety, nie chcą czy nie widzą

tego przeciwnicy ligowi i miast zabrać się do **produktywnej współpracy** nad uspokojeniem i zablźnieniem ran, biją bezustannie **głową o mur**, nie dostrzegając, że życie przechołzi nad lamentem ich do **porządku dziennego**. Zarzucając zwolennikom Ligi, że operują najszumniejszymi frazesami o cudzie i genialności swego systemu, bez głębszego przekonania z obliczeniem na bezkrytyczną, nie zgłębiającą zagadnienia opinię, stawiają pewniki, które są tylko dlatego „pewnikami“, ponieważ pochodzą z ich **nieomijnych ust**.

Tego rodzaju dogmatem, nie obliczonym zapewne na „bezkrytyczną, niezgłębiającą zagadnienia opinię“, jest twierdzenie o **ekskluzywności Ligi**, która „wyodrębniła się w grupie 13-to klubową, **wyznuciła się poza nawias czynników społecznych i obywatelskich** w sponcie piłkarskim, tracąc godność członka ogólnej społeczności i cechy obywatelskie“. Dla lepszego zobrazowania służy następujący ustęp, który cytujemy w całości:

S. p. Stefan Popiel.

Lwów, 30. grudnia.

Nie przebrzmiało jeszcze echo tragicznej śmierci śp. Freyera, a już sport polski spotkał nowy cios. Ofiarą bestialskiej ręki morderczej padł śp. Stefan Popiel, były gracz Cracovii i reprezentacyjny bramkarz Polski. Śp. Stefan Popiel nie brał już od dłuższego czasu czynnego udziału w ruchu sportowym. Należał on do starożytnego typu sportowców-gentlemanów i

uniął dzięki swym niepospolitym walekom zaskarbic sobie sympatię kolegów i widzów.

Grając przez wiele lat na pozycji bramkarza, był prawdziwym filarem swej drużyny i przyczyniał się walecznie do jej sukcesów. Z śp. Popielem traci Cracovia, a z nią polski sport, jednego ze swych najlepszych synów. Cześć Jego pamięci!

Echa mistrzostw ligowych.

JESZCZE RAZ WARTA-HASMONEA?

Lwów, 30. grudnia.

Sprawa zawodów Warta-Hasmonea rozegranych we Lwowie znalazła obecnie swój epilog dla Hasmonei zresztą niewesoły.

W spotkaniu tem sędziował p. Grabowski ze Lwowa, wyznaczony bowiem przez p. Obrubańskiego sędziego nie zawiął się na boisku. Oba kluby zgodziły się rozegrać zawody te jako **przyjacielskie**. Zarząd P. L. P. N. uznał jednak mecz ten za **mistrzowski** i przyznał dwa punkty i stosunek bramek 7:3 Hasmonei. Warta **niezadowolona z wyroku Zarządu PLPN**, oddała rozstrzygnięcie sporu pod referendum klubów ligowych. Odpowiedzi klubów

wypadły na niekorzyść Hasmonei. Odpowiedziało 10 klubów. (Hasmonea, Warta jako zainteresowane. Pogoń zaś zdyskwalifikowana nie brały udziału w referendium). Z tego **pięć klubów** wypowiedziało się za **ponownym rozegraniem zawodów**, cztery zaś za przyznaniem punktów Hasmonei. Jeden klub **wstrzymał się od głosowania**, Jutrzenka zaś **nie nadeszła w ogóle odpowiedzi** i została z tego powodu ukarana grzywną 100 zł. Zawody te mają być rozegrane **najdalej do 15. marca 1928**.

Jak się dowiadujemy, Hasmonea odwołuje się do Walnego Zgromadzenia Ligi

„Z chwilą powstania Ligi, piłkarstwo polskie popadło w stan chorobowy, okaleczono. Czy możemy sobie wyobrazić bowiem nowożytny organizm społeczny, którego jedna warstwa — dajmy na to ziemianstwo — wyodrębniłaby się od innych, zaskrupiła we własnych egoistycznych celach, odmówiła wszelkiej z innymi spójni i świadczeń na ich rzecz? Spodziewam się, że nie! Organizm taki byłby nieuleczalnie chorym, skazanym na zagładę skutkiem obalenia równowagi wewnętrznej“.

Twierdzeniu temu w **żadnym wypadku nie można odmówić słuszności**. Logicznie zatem należałoby zbrodnięczą Ligę **pozostawić bezitożności jej ekskluzywnemu losowi**, niech ginie, jak na to zasłużyła, niech udusi się **we własnym tłuszczu**. Obawiam się jednak, że **nie doczekamy się tego budzącego widowiska**. Liga nie jest bowiem **oderwanym nowotworem**, lecz krwią z krwi, ciałem z ciała, **tworem naszego piłkarstwa, związanym z niemi nierozdzielalnymi więzami**, jest **dalszym etapem jego rozbudowy i konsekwencją rozwoju**. Jeśli wolno i nam użyć pewnych alegorycznych porównań, to ustrój piłkarski da się najlepiej porównać z **piramidą**. Podstawą jej jest szara masa drobnych, niezrzeszonych klubików. Drużyny klasy C, B i A — to ściany boczne, zwyżające się ku górze. Piramida masza była jednak **dotychczas ściętą**, miejsce ostrego wierzchołka zajmowała **płaszczyzna**, na którą składały się **kluby klasy „A“ wszystkich okręgów**. Jakież miejsce przypadłoby w tej figurze Lidze?

Liga jest niezem innym, jak **wykończeniem niezupełnej piramidy**, jest jej wierzchołkiem, **czubkiem ściśle złączonym z całością**. Soki ożywcze, nurtujące piłkarstwo nasze **przebiegają od podławy aż do szczytu i od wierzchołka do najniższych nizin!** Dowodem tego jest fakt, że **nie ma granicy**, którejby uniemożliwiła drużynie znajdującej się gdzieś całkiem na spodzie wydobycie się **na sam wierzch w streję „ekskluzywnej“ ligi**. I tu doszlibyśmy do genialnej teorii o **przemianie materji**, zahamowanej **rzekomo przez ustrój ligowy**.

Przypatrzmy się, jak było dawniej. Mieliśmy dziewięć okręgów, podzielenych na klasę A, B, C. Rok rocznie pewna ilość klubów klasy „C“ przechodziła do klasy „B“ (i odwrotnie) i z klasy „B“ do „A“. Klasa „A“ **nie miała możliwości awansu**. Mistrzowie tej rozgrywały jedynie zawody o **tytuł mistrza Polski**, by zdobywszy go, **rozpocząć znów od początku**. Co przewiduje natomiast ustrój ligowy? Najwyższą jednostką jest w nim **eksterytorjalna „Liga“**, złożona z 15, 10, czy 16 klubów (sprawa dotychczas nieprzesądzona), **rehabilitujących**

się z całej Polski. Obok tego ogólnopolskiego okręgu utrzymywane zostaną okręgi terytorjalne z dawnym podziałem na klasy. Rok rocznie więc przechodzić będą kluby klasy „C“ do „B“, klasy „B“ do „A“ i... tu następuje inowacja. Z ogólnej liczby klubów klasy „A“ przekładzie jeden ewentualnie dwa do „ekskluzywnej“ ogólnopolskiej Ligi. Konia z rzędem temu, kto udowodni nam, gdzie tu właściwie jest to szkodliwe zatamowanie przemiany materji. Wręcz przeciwnie. Nowy ustrój; nie tylko nie stoi na przeszkodzie temu procesowi, ale ożywia go, wprowadzając jeszcze jedną gradację w postaci awansu z klasy „A“ w górę. Że możliwość awansu nie rozciąga się od razu na 15 klubów jest rzeczą zupełnie słuszną w przeciwnym bowiem razie mielibyśmy do czynienia nie z przesianą materją, ale rozwodnieniem.

Sport przy całej swej demokratyzacyjności uznaje, ba, domaga się systemu klasowego. O przynależności do wyższej, czy niższej warstwy nie decyduje jednak atest reflowy, ni deklaracja majątkowa, lecz rezultat całorocznej pracy. W sporcie nie ma też abonamentu, klub o najgłębszej tradycji, o ile się tylko zaniedba, ustąpić musi miejsca pracowitszemu, pilniejszemu. Niebezpieczeństwo degradacji, zagrożone w różnej mierze każdemu z wybranych „ligowych“, jak i klubom dalszych klas. Monopoli na pozostanie w liście nie ma.

Znając drogi myślowe przeciwników ligowych przygotowani jesteśmy na replikę: „a przecież dawniej było 56 klubów klasy „A“, a dzisiaj mamy 13 klubów ligowych“ Jest to świadome przekraczanie faktów, obliczone na łepotę — czyja? — chyba tylko samych autorów. Liga jest, jak już zaznaczyliśmy stopniem wyższym, niejako ekstraktem wszystkich okręgów. Odpowiednikiem dawnej okręgowej klasy „A“ może być tylko i wyłącznie okręgowa klasa „A“, w której zaś mogą jedynie minimalnie zmiana ilościowe. Nawet w razie redukcji okręgów do sześciu, co ze względów administracyjnych nie byłoby wskazane, suma klubów klasy „A“ pozostanie prawie ta sama, ponieważ przewidziane jest rozszerzenie klasy tej do dziesięciu klubów (9x6=54). Przy zatrzymaniu dziesięciu okręgów mieć będziemy nie 56, ale jakieś 80 klubów A-klasowych.

Na zakończenie rozdziału pierwszego chcielibyśmy jeszcze zastanowić się nad zarzutem sprowadzenia piłki nożnej na tor, przypadające do smaku przedewszystkiem tłumowi. Jest w tym wiele słuszności. Nie wiem jednak, dlaczego Prof. Wałek zarzut ten skierowuje pod adresem ustroju ligowego. O ile nam wiadomo, politykę tą uprawia się u nas już od bardzo dawna, polowanie na tłumy widzów nie jest niczem nowym, ze zjawiskiem tym spotykaliśmy się jeszcze przed kilkoma laty, gdy nie było mowy o lidze (sprowadzanie co tygodnia zagranicznych drużyn). Ba, jeśli cofniemy się pamięcią wstecz do czasów wojennych, to przekonamy się, że i Pan, Panie Profesorze, dzierżąc niepodzielnie w swej ręce ster lwowskiego piłkarstwa kładł nie mały nacisk właśnie na stronę widowiskową, uczynając z dużą pomysłowością imprezy, których wartość ograniczała się zbyt często do... sensacji widowiskowej.

Nie mamy bynajmniej zamiaru czynić Panu z tego powodu zarzutów! Siła sportu tkwi właśnie w jego atrakcyjności. Dzięki niej czerpie on zarówno środki materialne, jak i uzupełnia-

jący materiał ludzki. Wielkie efektywne zawody, obliczone są nie tylko na kasę, ale też na propagandę sportu, a że spełniają one lepiej swą misję niż broszurki i teoretyczne artykuły, o tem jest Pan również szczerze, jak i ja przekonany!

Parę słów jeszcze tylko chciałbym poświęcić „podejrzanyim wędrownikom graczy“ Czyżby Pan, Panie Profesorze faktycznie dopiero teraz je do-

rział? Ja bowiem i wielu ludzi ze mną przypominają sobie podobne wędrowki z Łodzi, czy Górnego Śląska do Lwowa, ze Lwowa do Wilna, z Krakowa do Warszawy itd. jeszcze za czasów błogosławionego jedynie amatorskiego ustroju piłkarskiego. Za czasów tych miały miejsce jeszcze inne fakty, o których może lepiej będzie już nie wspominać. Ale dość na dzisiaj!

Poruszonemu przez Pana problemowi amatorstwa, zawodowstwa i pseudo-amatorstwa, dziennikarzom przygotowującym — może bezwiednie — grunty pod zawodowstwo polskie i nieskazatelnie czystym działaczom, pracującym z poświęceniem jedynie idealnie dla sportu, poświęcimy następnym artykuł

Narcyz Süßermann.

Dr. Cetnarowski o zgodzie PZPN-u z Ligą.

INTERESUJĄCA ENUNCIACJA DŁUGOLETNIEGO STERNIKA PIŁKARSTWA

Lwów, 30 grudnia.

W jednym z pism codziennych znajdujemy wywiad udzielony krakowskiemu korespondentowi pisma tego przez prezesa PZPN p. dr. Cetnarowskiego. Ze względu na interesującą treść wywiad ten podajemy do wiadomości naszych Czytelników:

Dr. Cetnarowski jest bardzo zadowolony tak z wyników nadzwyczajnego walnego zebrania, jak też z toku obrad, które były nacechowane powagą. Delegaci poszczególnych okręgów byli świadomi ogromnej odpowiedzialności, która na nich ciążyła i w zupełności zrozumieli trudność położenia.

— Byłem niezmiernie mile zaskoczony tym faktem — mówi nasz uprzejmy rozmówca — gdyż chodziło przed zebraniem wersje, że pewne okręgi niezadowolone z ustępstw, czynionych Lidze ze strony komisji czterech P. Z. P. N. mają zamiar zrobić nowy rozłam! Dzięki Bogu nie doszło do tej ostateczności, która oznaczałaby koniec piłkarstwa przynajmniej na parę lat i ten nowy — czwarty z rzędu związek piłkarski (PZPN),

Liga, Związek Przemyski i ostatnia seccja) nie powstał dzięki rozprawie delegatów. Mam wrażenie — ciągnie dalej p. prezes — że nadzwyczajne walne zebranie poczyniło maksimum ustępstw dla Ligi i jeżeli teraz nie dojdzie do zgody, to nie będzie w tem nie winy naszej.

Co do „extraklasy“, czyli Ligi P. Z. P. N., to podtrzymuję moje zdanie z początku roku, iż powinna być ona jak najmniejsza. 15-tu „generalów“ to jak na nasze stosunki, trochę za wiele, a trudności z tego powodu wyłonią się już w najbliższej przyszłości, gdy trzeba będzie degradować 3—5 na zwykłych szeregowych, w klasie A. Obecnie mamy tylko osiem klubów w Polsce, zasługujących w pełni na nazwę „extraklasy“, a z biegiem lat będzie można dopełniać ją nawet do trzydziestu, jak jest w Anglii — z podziałem na trzy dywizje po dziesięć oraz z awansem względnie z degradacją z jednej dyw. do drugiej.

Po za tem jestem przeciwnikiem desygnacji klubów, jak to było przy tworzeniu się Ligi, raczej

trzeba sobie było powiedzieć: Wehdzą do tej „extraklasy“ Pogoń i Cracovia, jako b. mistrzowie Polski, po za tem Warta, Wisła i Polonia, jako stali finaliści w mistrzostwie Polski, wreszcie jeszcze trzy kluby, wykazujące największy rozwój sportowy i na tem koniec. — Trudno, stało się inaczej.

Liga z 15 lub 16 klubów w jednej grupie jest nieżywotną, gdyż jest prawie niemożliwe zwolnić się graczy amatorowi na 28, względnie 30 zawodów w ciągu pół roku, a poza tem okaże się, że kalkulacja finansowa, która grała tak ważną rolę przy rozłamie, zawiedzie już w przyszłym roku ze względu na dużą ilość zawodów atrakcyjnych!

Poza tem jestem przeciwnikiem rozproszkowania okręgów, co najmniej można stworzyć jeszcze jeden okręg i to kielecki wraz z Zagłębiem Dąbrowskiem. Podział okręgów według wypowiedzi uważam nawet w przyszłości za nierealny z wielu względów. Jestem również przeciwnikiem zniszczenia okręgów, gdyż ofiarą redukcji padłyby okręgi kresowe, które, choć posiadają mniejszą ilość klubów, to jednakże ze względów państwowo politycznych muszą być utrzymane.

Wjęcie rezerw do klasy A uważam za korzystne dla tej klasy, gdyż będzie przez to większa rywalizacja w okręgach. Rozgrywki klubów klasy A z rezerwami Ligi nie powinny jednakże wpływać na ich miejsce w tabeli celem uniknięcia jakichkolwiek klubów A-klasowych.

Za bardzo szczęśliwy uważam wniosek komisji czterech, że w klasie A grają rezerwy Ligi razem z klubami klasy A, tak samo w B i C, lecz robi się dwie odrębne tabele, jedna dla rezerw, a druga dla klubów, a to dlatego, że dla rezerw decydują wszystkie rozgrywki o zdobyciu mistrzostwa lub spadnięciu, gdy tymczasem dla klubów A-klasowych i C-klasowych liczą się jedynie wyniki z innymi klubami danej klasy! — Świetne wyjście.

Wreszcie poruszył p. prezes sprawę przeniesienia siedziby do Warszawy.

— Uważam — kończył dr. Cetnarowski — że dobre funkcjonowanie nowego związku zależy jest w wielkiej mierze od obsadzenia stanowiska sekretarza i przewodniczącego W. G. i O., reszta godności jest więcej reprezentacyjna. Życzę temu nowemu związkowi z całego serca powodzenia i rozwoju, a czas zabliźni rany, zadane przez ten nieszczęsny rozłam.

Spróbujcie nową lampę głośnikową

RE 134 „TELEFUNKEN“

Wyrób T-wa „OSRAM“.

Kacik radiowy.

PROGRAM AUDYCJI RADIOWYCH.

Piątek, 30. grudnia 1927.

Warszawa (1111) 17.45 Koncert. 19.30 Odczyt p. t. „Uczalność gruźlicy“. 20.15 Transmisja koncertu symfonicznego z Filharmonji warszawskiej. 22.00 Sygnał czasu, komunikaty.

Poznań (844), Katowice (422), Wilno (435), Kraków (566) 19.55 Pogadanka muzyczna — wygl. prof. St. Niewiadomski. 20.15 Transmisja z Warszawy.

Wrocław (322) 20.40 Płyty gramofonowe. Kaharel. 21.15 Dwie jednoaktówki. Królewiec (329) 20.05 Audycja ku uczczeniu pamięci Rilkego. 21.00 Koncert ukraiński. 22.10 Muzyka taneczna.

Neapol (333) 21.00 „Gioconda“, opera Ponchiello.

Praga (349) 20.00 Koncert symfoniczny (Fibich, Franck, Foerster).

Lipsk (366) 20.00 Oratorium świąteczne Bacha. 22.15 Muzyka taneczna.

Stuttgart (380) 20.45 „Jan der Wunderbare“, komedia Keysslera.

Frankfurt (428) 20.00 Transm. koncertu z Wiesbaden. (Wagner, Mozart).

Brań (440) 19.15 „Madame Butterfly“, opera Pucciniego.

Langenberg (468) 20.15 Audycja p. t.: Wieczór Zimowy. (Recytacje, pieśni).

22.30 Muzyka taneczna.

Berlin (484) 19.30 „Luisa Miller“, opera Verdięgo.

Wiedeń (517) 20.30 Wieczór pieśni i duchów. (Brahms, Mahler).

Sobota, 31. grudnia 1927.

Warszawa (1111) 16.40 Odczyt p. t.

„Noworoczne zwyczaje ludowe“. 17.30 Program dla dzieci. 19.30 Transmisja z Katowic. 22.30 Transm. muzyki tanecznej. 23.45 Wieczór sylwestrowy.

Kraków (566) 19.30 Transm. z Katowic. 23.45 Wieczór sylwestrowy

Katowice (422) 19.30 „Casanova“, opera Lud. Różyckiego z Teatru Polskiego. 22.30 Dancing.

Wilno (435) 20.30 Sylwestrowy koncert. 22.30 Dancing.

Poznań (844) 20.30 Audycja wesola. 22.30 Dancing.

Wrocław (322) 20.45 Żarty sylwestrowe. 24.00 Sygnały łącznicy z wieży ratuszowej. Zabawa sylwestrowa na Ringu. 24.30—2.00 Muzyka taneczna.

Praga (349) 20.00 Koncert orkiestr. 23.55 Wieczór sylwestrowy.

Lipsk (366) 20.15 „Dorina“, operetka Gilberta. 23.00 Koncert sylwestrowy. 24.00 Dzwony.

Stuttgart (380) 20.15 Uroczystość sylwestrowa. 22.30 Rewja.

Hamburg (394) 20.00 Sylwester. (Pożegnanie roku).

Frankfurt (428) 20.15 Wieczór posenek. 21.15 „Die Bummelstudenten“, komedia ze śpiewami. 22.30 Dancing.

Langenberg (468) 20.50—2.00 Program sylwestrowy.

Berlin (484) 20.30 Koncert z udziałem śpiewaka Otto Reutera. 22.30 Dancing. 24.00 Nowy Rok do 2.00. Dancing.

Wiedeń (517) 20.45 Koncert symfoniczny. 24.00 Transm. z kościoła.

Budapeszt (555) 19.00 „Nietoperz“ opera reitka Straussa.

40000 Kilometrów w 23000 Minut!

Studebaker ustanowił ostatnio największą serję rekordów jaką kiedykolwiek osiągnęła marka samochodów.

Jeden samochód Studebaker'a, typu Sport Roadster, budowany w serji, przebiegł 40.000 Klm. w mniej niż 23.000 minut, osiągając przeciętną 105 Klm. 083 m. na godzinę.

Inny samochód Studebaker'a, również wzięty z serji, pokrył taką przestrzeń w mniej niż 25.000 minut z przeciętną szybkością 99 Klm. 725 m. na godzinę.

Zawody te miały miejsce w ATLANTIC CITY (St. Zjedn.) w czasie od 18go Października do 4go Listopada, pod kontrolą „American Automobile Association”. Zawody te stanowią najgodniejszy podziwu rekord światowy szybkości i wytrzymałości.

Inne rekordy ustanowione przez Studebaker'a wozy od 1go Września 1927 roku są następujące:

2go Września: Rekord trans-kontynentalny, Nowy-Jork-San Francisco, 5312 Klm. w 77 godzin 40 minut. Poprzedni rekord pobity o 2 godziny 15 Minut.

5go Września: Wyścigi w ATLANTIC CITY na przestrzeni 120 Klm. 675 m. dla wozów budowanych serjami. 1a i 2a nagrody otrzymane przez dwa samochody Studebaker'a typu Sport Roadster. Przeciętna osiągnięta przez 1-y wóz - 138 Klm. 293, przez 2-i - 138 Klm 089 na godzinę.

5go Września: Wyścig na górę PIKE'S PEAK, 4700 metrów nad poziom morza: Sport Roadster Studebaker'a wjechał pierwszy w 22 minuty 47 sekund, ustanawiając nowy rekord dla wozów tej kategorii.

20go Września: Charlotte, N. C. (St. Zjedn.) Wyścigi na przestrzeni 120 Klm. 275 m. dla wozów seryjnych. 3 Samochody Studebaker'a typu Sport Roadster, zajmują 1e, 2ie i 3ie miejsca. Przeciętna szybkość osiągnięta przez zwycięzcę - 142 Klm. 493 m.

6/7go Października: 2 wozy Studebaker'a, typu Sport Roadster, ustanawiają sześć nowych rekordów dla wozów seryjnych z pełnym rynsztunkiem. Rekordy na przestrzeni 5-iu, 10-iu, 50-iu i 1000-a mil, oraz 12-0 i 24-0 godzinne. Jeden Studebaker pokrywa 1000 mil z przeciętną szybkością 121 Klm 262 m., drugi - 116 Klm. 071 m. Pod koniec 24-ch godzin przeciętna 1go Studebaker'a wynosiła 121 Klm. 677 m., 4go - 116 Klm. 548.

10-11go Października: 2 wozy Studebaker'a „Director”, budowane seryjnie, ustanawiają nowe rekordy dla wozów tej kategorii w zapasach 24-0 godzinnych. Na przestrzeni 1000 mil, przeciętna jednego wozu „Director” Sedan wynosiła 98 Klm. 917 m., a „Director” Coupé - 98 Klm 310. W ciągu 24 godzin przeciętna Sedana była 99 Klm. 420 m., a Coupé osiągnął 99 Klm. 323 m.

12-30 Października: Nowy rekord dla wozów seryjnych zostaje ustanowiony przez Studebaker'a na przestrzeni 500 mil, mianowicie samochód tej marki pokrywa przestrzeń z przeciętną szybkością 127 Klm 555 m. na godzinę.

13-30 Października: Nadzwyczajny rekord ustanowiony przez Studebaker'a „Erskine Six” - przeciętna 87 Klm 047 w ciągu 24-u godzin. Inny „Erskine Six” także sła 24 godziny z szybkością 85 Klm. 599 m. godzinę przeciętnie.

Swojemi 16-ma zwycięstwami, w przeciągu 60 dni, Studebaker posiada obecnie wszystkie rekordy oficjalne szybkości i wytrzymałości dla wozów budowanych seryjnie, jakoby nie była ich siła lub cena: rekordy ustanowione pod Kontrolą „American Automobile Association”. Jestto jedyny w historii Samochodu wypadek, świadczący o niezwykłej wartości wozów Studebaker'a.

UWAGA. - Części zapasowe stale na składzie, ponieważ w GDANSKU znajdują się składnice samochodów i części zapasowych dla przedstawicieli fabryki STUDEBAKER na POLSKĘ.

„AUTOELEKTRA,” Biuro Techniczne Bracia BALKO Ska. z O. O. LWÓW, Pasz Mikolascha - Telefon 10-85

Generalne Przedstawiciel na LWÓW i WSCHODNIĄ MAŁOPOLSKĘ Fabryki samochodów THE STUDEBAKER CORPORATION of AMERICA

STUDEBAKER
S E 124

GILDI.

GIELDA LWOWSKA.

Lwów 29. grudnia.

Kursa akcji utrzymują się nadal na niezmiennym poziomie.

Obroty średnie, wyłącznie w akcjach przemysłowych.

Dla akcji bankowych brak popytu.

Z papierów procentowych kupiono pożyczki konwersyjnej za kilka tysięcy złotych, pozatem chęć kupna innych papierów mała.

Tendencja utrzymana.

Uspokojenie spokojne.

OBROTY W WACH.

Lwów 29. grudnia.

5 proc. Państw. poz. kon. 65.50, Chodorów 170.50, Gazy wschodnie 21.75, Górka 93.00, Parowozy 36.00, Tesp 26.25.

GIELDA ZBOZOWA.

Lwów 29. grudnia.

Zastój w obrotach giełdowych i pozagiełdowych.

Ceny niezmiennione, z wyjątkiem hreczki, która spadła w cenie.

Tendencja utrzymana.

Uspokojenie słabe.

Warszawa 29. grudnia. (Tel. G. P.)

GIELDA WARSZAWSKA.

Warszawa 29. grudnia. (Tel. G. P.)

Bank Dyskontowy 129, Bank Handlowy 123, Bank Polski 155, Bank Zachodni 30.25, Bank Małopolski 0.20, Strem 17.50, Węgiel 108.25, Nobel 41.50, Cegielski 48, Lilpop Rau 40.00, Modrzejów 9.00, Parowozy 40.00, Starachowice 63, Zawiercie 32.50, Żyrardów 17.25, Borkowski 19.25, Haberbusch 165.

Dolary St. Zjed. 8.86 1/2, Holandja 359.85

Warszawa 29. grudnia. (Tel. G. P.)

Londyn 43.42 1/2, Paryż 35.02, Praga 28.35, Wiedeń 125.54, Włochy 46.98. 5 proc. pożyczka konwers. 66.50, poz. kol. konwers. 60.75, pożyczka kolejowa 103.25 pożyczka dolarowa 84.00, dolarówka 63.75, 8 proc. listy zast. Banku Gosp. Kraj. 93, 8 proc. listy zast. Banku Rolnego 93, 8 proc. oblig. komun. Banku Gosp. Kraj. 93.

GIELDA ZURYCHSKA.

Zurych 29. grudnia. (Tel. G. P.) Paryż

20.00 1/2, Londyn 28.25 3/4, Nowy Jork 5.17.20, Belgja 72.40, Włochy 27.31, Hiszpanja 86.30, Holandja 209.25, Berlin 123.57 1/2, Wiedeń 73.10, Sztokholm 139.80, Oslo 137.70, Kopenhaga 138.70. So fja 3.74, Praga 15.32, Warszawa 58.05, Budapeszt 90.50, Białogród 9.14, Ateny 6.90, Konstantynopol 2.67 1/2, Bukareszt 3.18, Helsingfors 13.05, Buenos Aires 221 1/4.

OGŁOSZENIA.

MIESZKANIA, SALESY

10 groszy za wyraz.

Pokój dla solidnego pana ze światłem i usługą do wynajęcia od 1. stycznia. Oglądać można od 9-12 i 5-6 ul. Sułpińskiego, 10/II. drzwi 6.

3 POKOJE, kuchnia, komfort, zamiana lub warunki umowy. Lenartowicza 17, 2-3 i 5 0808

SZUKAM pokoju od zaraz, bezwzględnie osobne wejście. Zgłoszenia z podaniem warunków do Administracji pod „Doktor praw”. 10302

POSZUKUJĘ pokoju z umeblowaniem lub bez, z osobnym wejściem, dla jednej osoby. Zgłoszenia „Pokój” do Administracji. 10305-3

NIEMELOWANY pokój z osobnym wejściem poszukuję od zaraz. Zgłoszenia do administracji „Urzednik kolejowy” 10787 5

POTRZEBNE dwa mieszkania po trzy pokoje z kuchnią, pełnym komfortem, jedno w centrum miasta, drugie blisko tramwaju. Warunki wedle umowy. Zgłoszenia „Ufa”, Słowackiego 13. 10791

POSZUKUJE jeden lub dwa pokoje z kuchnią, z komfortem, za dwuletnim czynszem. Zgłoszenia z grzeczności przyjmuje Biuro Askuracyjne Robert Grebul, Lwów, ul. Akademicka 26. 10817 2

Reumatyzm

ne w bóle, ischia, gościec, ból głowy i tym podobne dolegliwości usuwa szybko i pewnie od 25 lat znane nacieranie pod nazwą

ICHTIOMENTOL

liczne codziennie wpływające uznania i podziękowania.

ICHTIOMENTOL Wszędzie do nabycia.
Skład wysyłkowy: Laboratorium chemiczne apteki
Mra. Szymona Edelmana w Samborze.

KUPNO I SPRZEDAŻ.

12 groszy za wyraz.

FUTRO podróżne, wilki, duże, dobrze utrzymane, sprzedam. Zielona 35, II. p., lewo. 10806

FORTEPIANY, pianina, fisharmonium na różne ceny, używane, zawsze na składzie, sprzedaje, kupuje, mienia gotówką: Hanak, Piłsudskiego 21. I. p. 10311-10

FORTEPIAN krzyżowy, czarny, koncertowy, okazjnie sprzedam. Wiadomość Rynek 42, Markiewicz, sklep korzenny. 10812-2

FORTEPIAN krzyżowy, prawdziwie dobry sprzedam niedrogo. Kopernika 26 Seleniarski. 10743-10

RZEŹNICY! Młynki do mięsa Alexanderwerk, staki Dicka, noże Henkelsa poleca Rentschner, Legionów 37. 10246-10

WOLNE POSADZ.

10 groszy za wyraz.

ZDOLNA kucharkę restauracyjną przyjmę. Wierzbicka, Marcina 5. 10801-3

CHCESZ OTRZYMAĆ POSADZ? Musisz ukończyć kursa fachowe korespondencyjne prof. Sekulowicza, Warszawa, Żorawia 42. Kursa wyuczają listownie buchalterji, rachunkowości kupieckiej, korespondencji handlowej, stenografii, nauki handlu, prawa, kaligrafji, pisanja na maszynach, towaroznawstwa, angielskiego, francuskiego, niemieckiego. Po ukończeniu świadectwo. Żądacie prospektów. 8074-18

POSADZ POSZUKIWANA

3 grosze za wyraz.

GOSPODYNI kucharka, starsza, rozumiejąca się na dobrej kuchni poszukuje odpowiedniego zajęcia od zaraz. Ciepłikowa, Drohobycz, kolej. wyzna 22. 10803-3

SZOPER zarodowy (emerytowany wojskowy) trzeźwy, bez nałogów poszukuje posady na skromnych warunkach. Łaskawe zgłoszenia do Administracji „Gazety Porannej” pod „Choraży 27”. 10810-3

ZDOLNY, rutynowany rysownik-kopista z ładnym piórem poszukuje posady u geometry lub inżyniera merniczego. Zgłoszenia Joachim Blutreich w Sokału. 10716-3

ROZNE DONIESIENIA.

10 groszy za wyraz.

TOREBKI damskie skórzane-jedwabne, portfele, teczki wykonuje — naprawia specjalista Barasch, pl. Bernardyński 2. 10785-3

CENY OGŁOSZEN:

Za wiersz 1-szpaltowy milimetry (szer. 30 mm.) ogłoszenia zwykłe za tekstem 12 gr., za wiersz 1-szpalt. milimetry (szer. 60 mm.) nadesłane 35 gr., za wiersz 1-szpalt. milimetry (szer. 60 mm.) po kronice 40 gr., za wiersz 1-szpalt. milimetry (szer. 60 mm.) w tekście (kronika, repertuar, dział ekono-

DOBRE książki dla młodzieży. Gerson-Dąbrowska, Wielcy artyści Zł. 11.—, Polscy artyści Zł. 14.—, Gomulicki, Wspomnienia niebieskiego mundurka Zł. 6.50 — Grimm, Powieści z 1001 noccy, Zł. 7.50. Mayne-Reid, Dolina bez wyjścia, Zł. 5.60, — Pobył w pustyni, Zł. 6.—, Stevenson, Skarby na wyspie, Zł. 6.—, Swift, Podróże w szkole, Zł. 5.60, — Dygasiński, Robinson Polski, Zł. 7.—, Gliński, Bazar polski, Zł. 12.50, — Zamówienia od Zł. 20.— wykonuje na trzy raty miesięcznie (plus porto) księgarnia MARJANA HASKLERA, w Stanisławowie. Katalogi darmo. 10719

UNIEWAŻNIAM książeczkę wojskową na nazwisko Stefan Hrycej, syn Justyna, urodz. 1902 roku, skradzioną w Dorozowie, Nr. 308, wydaną w P. K. O. Sambor. 10807-3

PRACOWNIA SUKIEN Lucyny, Mikołaja 18, I. p. przyjmuje wszelkie zamówienia i przeróbki. 10752-10

KOLZSZLAG Izak recte Rubel, ur. w Borysławiu w 1889 r. unieważnia zgubioną książeczkę wojskową wydaną przez PKU. Stryj. 10782-3

„GO CZYTAĆ NALEŻY” świeżo wydany katalog z kalendarzem na rok 1928 wysła na żądanie darmo księgarnia MARJANA HASKLERA w Stanisławowie. 10719-3

KAPELUSZE najświeższe modele poleca, przerabia modnie, tanio, Topolnicka, Kopernika 1, Pasaż Mikolascha I. piętro. 10402-3

WYTWORNIA i klinika kap, tiranek na sposób wiedeński. Przepiękne modele na składzie. Najecznie tanio. Freilich Lwów, Sykstuska 21. Filje: Wiedeń, Szwajcaria. 10905-1

Humor.

TAKŻE SPORTOWIEC.
— Czy pan wie, kto jest championem lekkiej wagi w naszym mieście?
O, wiem. Mój sklepikarz.

miczny itd.) 50 gr., za wiersz i szpalt. milimetry (szer. 60 mm.) wartykułach 100 gr., za wiersz 1-szpalt. milimetry (szer. 60 mm.) na pierwszej stronie 60 gr., drobne ogłoszenia za słowo 10 gr., drobne ogłoszenia kupno i sprzedaż za słowo 12 gr., drobne ogłoszenia matrymonialne, korespondencje 12 gr., prywatne za słowo 12 gr., dla potrzebujących pracy lub

Wydział powiatowy w Śniatynie.
L. 3905/27

rozpisuje

Konkurs

na posadę sekretarza Rady powiatowej z poborami VIII. wzgl. VII. kategorii plac urzędników państwowych i 15 proc. dodatku komunalnego.

W razie nadania się nastąpi stabilizacja

WARUNKI:

1. Świadectwo zdrowia.
2. Świadectwo moralności i ewentualne referencje
3. Ukończone studia prawnicze.
4. 3-letnia praktyka samorządowa lub państw-administracji.
5. Znajomość języka ruskiego w słowie i piśmie.

Termin wnoszenia ofert z krótkim curriculum vitae upływa z dniem 31. stycznia 1928 r.

10713-2

Komisarz rządowy
Dr. M. Krzyżanowski m. p.

MEBLE wszelkiego rodzaju solidne poleca Miejska Wystawa Lwów plac Hallicki 10 w podwórzu. 10469-10

CHOROBY WENERYCZNE i zastarzałe skórne, neurastenię seksualną, leczy specjalista Dr. Pisch, Wałowa 11. 10498

B. asyst. klin. skór. wener.

Dr. FRYDERYK MAHL

KORALNICKA 8 od pl. Akademickiego, godz. ord. 8—9, 1—2, 4—5. 10158-8

Zajęce duże podobnie

nadeszły do handlu

Karola Krupńskiego

Lwów, Akademicka 4. - Tel. 26-54.

SANDACZ świeży

nadszedł do handlu

KAROLA KRUPIŃSKIEGO

Lwów, Akademicka 4. - Tel. 26-54.

Podarki ze złota i srebra

Na Św. Mikołaja i Gwiazdkę kupisz
S. A. ROPSCHITZ, Sykstuska 16.

Ważne dla posiadaczy Gramofonów

Płyty kraj. i zagr. od 10 szt. na dogodnie spłaty poleca
Główny Skład Gramofonów
„SYRENA” w W. Kazimierzowska 13

„OLLA”
jedyna istniejąca niedościgniona marka sówatow, udowodniona, upa na gwarancja za każdą sztukę. Ceny sprzedaży detalicznej a tuzin Nr. 1203 -
zł. 9.—, Nr. 1202 - zł. 5-40.

Na zakończenie roku 1927

sprzedaje

Gramofony

szafkowe, tubowe, walizkowe od 5 zł. tygodniowo lub miesięcznie znana firma

„SYRENA”

Lwów, Kazimierzowska 13.

Płyty kraj. i zagr. we wielkim wyborze.

Wyszedł z druku świąt. Nr. p. „**MÓJ PRZYJACIEL**”
ZAWIERA: wesołe powieści, podróże i przygody, rozrywki unysłowe, piosenkę do nut, artykuł o teatrze amatorskim, humor, sport, okoliczność. Ilustracje, i w. inn. ciekawych rzeczy. Cena podw. Nr. (11-12) 60 groszy. Do nabycia w kioskach, księgarniach, T-wie „Ruch” i inn.
PROSPEKT bogato ilustrowany na rok 1928 wysła na żądanie **bezpłatnie**.
Red. pisma „Mój Przyjaciel”
Warszawa, Bielańska 5./39

Kto chce nabyć tanio i na 60-
godz. w spłatach
GRAMOFONY
niech spieszy do firmy
HAMERMANN
LWÓW Żółkiewska 5.
GRAMOFONY tubowe, walizkowe, szafkowe o az wielki wybór płyt kraj. i zagr.

Zajęcy zł. 5.25
bez skóry — poleca skład drobiu i dziczyzny
Lwów, ul. Serska I. 1.
Gramofony i płyty
w wielkim wyborze
najkorzystniej nabyć można u firmy
A. Friedfeld
Lwów, Jagiellońska 9. telef. 34-65.
Wysyłka na prowincję odwrotnie

Nawozy sztuczne
NAJNIŻSZE CENY
NAJDŁUŻSZY KREDYT
„TERRA”
Lwów, ul. Akademicka 24.
Telefon 33-70.
Żądać ofert.

przekazowy nie bonifikujemy. — Uwaga: Kolumny ogłoszeniowe są podzielone na 8 lamów (szpalt), tekstowe na 4 lamy (szpalty).
PRENUMERATA miesięczna:
Z dostawą na miejsce lub przesyłką pocztową . . . . . zł. 6.50
Bez dostawy . . . . . zł. 4.80
Za granicą . . . . . zł. 7.00